

LaRella

DIJOURS 30 | ABRIL | 2026 | NÚMERO 617

LA REVISTA QUINZENAL DEL LLUÇANÈS

LA SOBRETAULA

"A la Fogaina coem la cultura a poc a poc"

Entrevista a Xevi Manubens, Jordi Lara i Toni Ortega

LA COLUMNA

Tardes de droperia

De Ramon Erra Macià

El preu mitjà dels nous lloguers s'enfila als 584 € al Lluçanès

• El lloguer s'ha encarit un 67 % en vint anys • Prats és el municipi amb els lloguers més barats i l'únic regulat per zona tensionada

L'Ajuntament de Lluça, a Santa Eulàlia de Puig-oriol. //F: PAT

L'Ajuntament de Lluça, de nou, paralitzat per la manca de secretari municipal

L'equip de govern es planteja plegar si la Generalitat no ho soluciona

SERVEIS

Olost obre el nou Centre de Dia

Tindrà 12 places públiques i obrirà de 9 del matí a 7 de la tarda

INFRASTRUCTURES

Millores a les carreteres

Es fan obres a l'Eix del Lluçanès, al Collet de St. Agustí i a les Ferreres

MEDI AMBIENT

Enxampen un home utilitzant esquers enverinats

Els agents rurals denuncien l'autor, reincident, a la Fiscalia

ESPORTS

El Grand Départ del Tour du Lord, a Sant Boi

La sortida serà l'1 de maig i hi haurà ambient ciclista tot l'estiu

ESPORTS

Victòria al WRC3 de Membrado

Guanya la seva primera prova mundial a Canàries

RESTAURANT
La Mola

A la Mola ja tenim els nous menús de primavera i estiu!

Oberts de Dimarts a Diumenge
Menú diari 17 €
Cap de setmana 28 € i també servei de carta

De 9.30 h de Dimarts a Divendres fins les 17 h
Dissabte i Diumenge de 8h a 17 h

Santa Creu de Jutglar
93 888 04 52

LaRella

EDITA

Associació LaRella, iniciatives socioculturals del Lluçanès.

621 276 429

larellallucanes@gmail.com

Avinguda Pompeu Fabra, número 5 - L'Espai Prats de Lluçanès - 08513

www.larella.cat

Distribució gratuïta. 3.000 exemplars.

DIPÒSIT LEGAL

B-31.541-2001

ISSN_ 3020-4909

REDACCIÓ

Lluc Corominas Peraire, Ferran Vila Cabanas, Marta Giravent Crespiera, Nerea Sánchez Moreno, Miquel Casadevall Franquesa, Xavier Vilella Antonell, Roger Torrents Boy, Clàudia Molina Catalan, Xènia Ballús Vila, Guillem Sucarrat Anfruns, Jordi Bruch Abad, Elisa Llorens Rodríguez i Joan Iborra Plans.

PUBLICITAT, CONTINGUTS I EDICIÓ

Pol Asensi Turigas i Carolina Font Usart

CORRECCIÓ

Natàlia Sala Herrero

WEB I XARXES

Anna Faja Santamaria

DISSENY

Maria Conill Hernández

COL·LABORA

Pere Cors, Francesc Comes, Xavier Davins, Jordi Camps, Ramon Baucells, Inés Dibarboure, Caruca Ballesteros, Ricard Muntadas i Gemma Tió.

LaRella cobreix la informació dels tretze municipis del Lluçanès: Alpens, Lluçà, Olost, Oristà, Perafita, Prats de Lluçanès, Sant Agustí de Lluçanès, Sant Bartomeu del Grau, Sant Boi de Lluçanès, Sant Feliu Sasserra, Sant Martí d'Albars, Santa Maria de Merlès i Sobremunt.

LaRella és un mitjà independent editat per una entitat sense ànim de lucre.

La redacció de la revista no comparteix necessàriament les opinions dels articles que no vagin signats per la redacció o els membres d'aquesta, ni els continguts dels anuncis publicats a les seves pàgines.

Revista membre de:

Amb el suport de:

LLAVÒRENS

Des de LaRella convidem els lectors a compartir les seves fotografies antigues. Les publicarem en aquesta secció i contribuiran a millorar la memòria històrica del Lluçanès

621 276 429

edicionslarella@gmail.com

FOTO: Axiu fotogràfic de l'Ajuntament de Perafita

ANY: 1995

LLOC: Perafita

La trobada de perafitencs era fruit d'una època en la qual molta gent del poble se'n va anar a treballar a fora (sovint a ciutats industrials com Sabadell o Terrassa, però a vegades també en masoveries situades en altres pobles de la comarca). Per tal de retrobar-se de nou amb el poble, els familiars que hi tenien i d'altres compatriotes que també havien seguit el mateix camí de l'èxode laboral, alguns vilatans de Perafita van començar a organitzar aquestes trobades, que tenien lloc un cop l'any.

Les trobades de perafitencs normalment anaven acompanyades d'una missa, un dinar de germanor i, evidentment, no hi podia faltar una foto per la posteritat. En la imatge de sota, la foto de grup corresponent a la trobada de perafitencs de l'any 1995, organitzada per Ramon Gabarrós i Pilar Subirach, i que representava l'onzena edició d'aquesta festa.

LA PREGUNTA

Falta habitatge al Lluçanès?

Enquesta feta a l'Instagram de LaRella el 26 d'abril de 2026 amb una mostra de 106 vots

Respon a la següent pregunta el diumenge 10 de maig

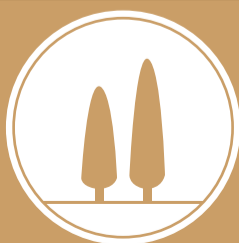

LA PARAULA DE LA QUINZENA amb llengua de signes catalana

Casa

Per Gemma Tió

FUNERÀRIA BLANQUÉ
Serveis funeraris del Lluçanès

659 45 40 22
info@funerariablanque.cat
www.funerariablanque.cat

Olost obrirà el nou Centre de Dia amb places públiques el 15 de maig

El nou SAIAR amplia l'actual Espai Activa't amb més hores, servei de menjador i 12 places subvencionades per la Generalitat

Dimarts passat es va presentar el nou servei a la població. // F: PAT

OLOST

Per_ Pol Asensi Turigas

Olost posarà en marxa el proper 15 de maig el nou SAIAR (Servei d'Atenció Integral en l'Àmbit Rural), un servei adreçat a la gent gran conegut com a Centre de Dia. L'equipament, ubicat a l'espai sobre el Casal, funcionarà de les 9 del matí a les 7 de la tarda.

La posada en marxa d'aquest servei respon a un compromís adquirit fa uns anys per la Generalitat amb l'Ajuntament d'Olost, i suposa un pas endavant respecte a l'actual Espai Activa't, que fins

ara funcionava només tres dies a la setmana en horari de matí. Amb el nou SAIAR, el servei s'amplia tant en hores com en prestacions, incorporant també servei de menjador i funcionament continuat durant tot l'any.

El centre tindrà una capacitat màxima per a 20 persones, amb 12 places públiques subvencionades per la Generalitat i la resta de caràcter privat. Les places públiques estan adreçades a persones majors de 65 anys amb grau de dependència reconegut, mentre que les privades també permetran l'accés a persones que no el tinguin. Es podrà optar per estades

de jornada completa (8 hores) o mitja jornada (4 hores), així com fer ús de servei de menjador. Pel que fa als preus públics, el servei complet tindrà un cost de 110 euros mensuals, mentre que la mitja jornada serà de 70 euros. En el cas de les places privades, el cost serà de 450 euros mensuals per jornada completa i de 225 euros per mitja jornada.

El SAIAR no només funcionarà com a centre de dia, sinó que també obrirà algunes activitats a usuaris externs. S'hi oferiran tallers de memòria i activitats de gimnàs que no requeriran estar inscrits al servei diari.

La gestió anirà a càrrec de l'empresa pública Sumar, amb experiència en l'àmbit de l'atenció a les persones. El servei comptarà de manera continuada amb dues professionals.

La posada en marxa del SAIAR s'ha fet amb una inversió inicial reduïda, d'entre 3.000 i 4.000 euros, ja que l'espai ja s'havia anat adequant en els darrers anys i disposa de les instal·lacions necessàries, com l'ascensor i l'accessibilitat adaptada. Aquest dimarts es va presentar a la població en un acte que va reunir una seixantena de persones. //

INFRAESTRUCTURES

Millores a diferents carreteres del Lluçanès

Les obres a la carretera del Collet. // F: AJ SBLL

LLUÇANÈS

Per_ Elisa Llorens i Pol Asensi

La carretera del Collet de Sant Agustí fins a Sant Quirze de Besora (BP-4654) està aquests mesos en obres, amb la construcció de diversos trams de cuneta revestida de formigó d'1,20 metres d'amplada. També s'hi construirà, a l'interior

de la cuneta, un prisma de canalitzacions format per 12 microconductes de 20 mm de diàmetre per a infraestructures de comunicació, com la fibra òptica. Per dur a terme aquestes actuacions, prèviament s'estan reparant les vores de la calçada malmeses. El cost és de 163.757,82 €, l'assumeix la Diputació de Barcelona, i les obres duraran uns 4 mesos.

TREBALLS DE PAVIMENTACIÓ A LA C-62

Paral·lelament, la setmana passada es van executar treballs de pavimentació a l'Eix del Lluçanès. En concret, entre els quilòmetres 15 i 21, en un tram que travessa els municipis de Prats de Lluçanès, Merlès i Sagàs. Els treballs han consistit en el fresat del paviment existent i la seva reposició. El cost d'aquesta actuació és de 282.000 €.

MILLORES A L'ANTIGA CARRETERA DE VIC

Alhora, aquestes darreres setmanes també s'han fet millores a l'antiga carretera d'Olost a Vic, la C-154, amb actuacions de condicionament al tram de Sant Bartomeu del Grau. Així mateix, aquest any, en aquest mateix municipi, la Diputació ha d'assumir definitivament la titularitat del Camí de les Ferreres per convertir-lo i adaptar-lo a carretera. //

POLÍTICA

El Govern serà més present al Lluçanès

Furgoneta de la Generalitat al Mercat de Prats // F: GENCAT

El mercat dels diumenges de Prats de Lluçanès va comptar amb la presència d'una parada poc habitual el passat diumenge 19. La delegació del Govern de la Catalunya Central va voler acostar-se a la ciutadania ubicant una parada on s'explicaven les millores realitzades i previstes al Lluçanès i s'obsequiava amb una bossa de tela amb un disseny per a l'ocasió als qui s'hi van acostar. La majoria d'aquestes millores se situen en l'àmbit de la mobilitat, les infraestructures i el món local, però també n'hi ha en equitat social i en habitatge.

NOVES OFICINES D'ATENCIÓ CIUTADANA MÒBILS DE LA GENERALITAT

Alhora, el Govern ha engegat aquesta setmana un nou servei d'Oficina d'Atenció al Ciutadà mòbil (OAC) que compta amb cinc vehicles que recorren les vuit vegueries del país per atendre municipis allunyats de les oficines d'atenció ciutadana físiques, amb pocs habitants, dispersió geogràfica o limitacions de mobilitat. L'objectiu és portar l'atenció de la Generalitat a zones rurals i territoris menys connectats. També vol facilitar un accés de qualitat, equitatiu i inclúsiu als tràmits i serveis de l'administració a tot el territori, evitant desplaçaments i facilitant el dia a dia dels seus habitants. Aquest servei tindrà lloc cada 4 o 5 setmanes a cadascuna de les seves rutes, amb estades d'entre una hora i mitja i tres hores. A la Catalunya Central, l'OAC mòbil passarà per 26 municipis de les set comarques. En el cas del Lluçanès (Ruta centre), el servei s'ubicarà a Lluçà, Olost, Oristà i Sant Martí d'Albars. // ELR

POLÍTICA

El Parlament reclama al Govern el finançament pel Lluçanès

El Parlament de Catalunya va aprovar el 28 d'abril una proposta de resolució que insta el Govern de la Generalitat a garantir l'anualitat del 2026 per a la Mancomunitat del Lluçanès, prevista a la Llei 7/2023 de creació de la comarca.

Alhora li demana que s'aboni l'anualitat del 2024 o que es trobi algun mecanisme de compensació per tal d'evitar un greuge econòmic per a la comarca.

La proposta de resolució també instava el Govern de Salvador Illa a preveure, en els futurs pressupostos de la Generalitat, les assignacions corresponents a la Mancomunitat de municipis del Lluçanès fins a la constitució del Consell Comarcal.

La proposta va ser aprovada per la Comissió d'Afers Institucionals del Parlament de Catalunya el 9 d'abril i es va publicar al BOPC el 28 d'abril. // RED

LA COLUMNA

**Ramon
ERRA MACIÀ**

Tardes de droperia

Vora migdia anem a Prats a comprar planter. Som a l'abril, el sol ja comença a tenir virtut i cap al nord creixen castelleres que amenacen. Hi ha força gent a la botiga on també venen llavors, adobs i estris de treballar la terra. Et despatxen amb bon humor i paciència. Carbassó, carbassa de violí, cogombre, pebrot vermell, pebrot verd, obergínia. Em diuen que és massa aviat per a les tomaqueres. M'ho diuen els meus pares, a qui acompanyo. En fi, esperarem. També hi ha gent que compra geranis. Ve flaire de terra remoguda, humida i reescalfada. Hi ha una mena d'alegria de les expectatives. El planter creixerà, la vianda arribarà, i ens ho menjarem un vespre a la fresca. Passo per davant de cal Siller, vinateria, llibreria i editorial, a càrrec d'una família entusiasta i lletraferida. Avui fan parada a fora. Compro la darrera novel·la de l'escriptor Josep Riera, que també es defineix com a pagès i forner. Sessió de nit, es titula. La coberta, suggeridora, em crida. Me la llegiré una tarda a l'ombra. Primavera. Corre una mica d'aire. Ha florit la colza. Surten gallarets als marges. Les basses són plenes, les orenetes no paren quietes, una garsa travessa el camí, espetega el motor d'una moto, un avió deixa rastre i es desfà de seguida. Les expectatives són un dels components de la felicitat. Encetem alguna cosa, doncs. Però quina? De seguida serem al bell mes de maig, que diuen les cançons. Ara no és moment de pensar en calamarsades, en tempestes, en la calor que tot ho rosteix, en la pols que s'aixecarà, en el mosquit, la vespa, la llagasta. Tampoc em quedaré amb la postal bucòlica, en confiar massa, em diu l'ànima pagesa. Arreu hi ha argelagues, esplèndides en la seva grogor, oloroses com qui més, però sempre preparades per burxar. La primavera, curta, porta nusos a la panxa, nusos a la gola, eixabuiros i picor, per als al·lèrgics. Matins amb expectatives. Tardes llargues plenes de piuladissa, somieig, ensopiment, droperia. Tot surt d'allà mateix: de plantar, d'escriure, de vendre, de remenar la terra, de jaure a l'ombra. De deixar-se viure.//

Merlès rehabilitarà el pont de Sant Martí i les antigues escoles de Pinós

SANTA MARIA DE MERLÈS
Per_ Carolina Font Usart

El Ple de l'Ajuntament de Santa Maria de Merlès va aprovar el 12 de març el pressupost municipal per a aquest 2026, que serà de més de 740.000 €.

L'alcaldesa del municipi, Sara Costa, destaca que una de les principals inversions que volen executar al llarg d'aquest any és la rehabilitació del pont de Sant Martí. El pont que connecta les dues parròquies és un punt emblemàtic del municipi, i per això el volen arreglar.

Aquest any, tal com explica Costa, amb les subvencions que han rebut del PUOSC (Pla Únic d'Obres i Serveis de Catalunya) de la Generalitat i el PGI (Pla General d'Inversions) de la Diputació de Barcelona, el consistori de Santa Maria de Merlès començarà a fer els passos necessaris per poder rehabilitar les antigues escoles de Pinós i la rectoria.

Pel que fa a les antigues escoles, Costa explica que cal rehabilitar tot l'edifici que actualment està en molt mal estat i afegeix que fa

Pont de Sant Martí, a Merlès // F: CONSORCI

anys que el poble no en pot fer ús. El projecte de rehabilitació ja està redactat i aprovat, ara cal fer-ne la licitació. La voluntat del consistori és que les antigues escoles esdevinguin un nou local social d'aquesta manera "no tot queda concentrat al nucli", afegeix Costa.

Pel que fa a la rectoria, Costa explica que també està en molt mal estat i que "sap greu". Per això han començat a parlar amb el Bisbat per poder comprar-la i "a la llarga també poder començar un projecte de rehabilitació".

Més enllà d'aquests projectes, Costa destaca que com cada any han rebut la subvenció de camins de la Diputació de Barcelona que distribuïran entre els camins del municipi.

Costa també explica que hi ha altres subvencions de menor import que els permeten anar fent activitats i tallers al llarg de l'any per la gent del poble. Costa afegeix que estan molt contents amb la resposta i l'acollida que tenen aquestes activitats entre el veïnat.//

MEDI AMBIENT

Els rius del Lluçanès presenten un estat ecològic mediocre

LLUÇANÈS
Per_ Pol Asensi Turigas

El Centre d'Estudis dels Rius Mediterranis de la UVic-UCC ha fet un estudi sobre l'estat ecològic dels rius a Osona i el Lluçanès. En concret, al Lluçanès s'han estudiat quatre punts: la riera Gavarresa a Alpens, la riera del Sorreigs a Sant Boi de Lluçanès, el torrent de Merdinyol a Prats de Lluçanès i la riera d'Olost a Olost, tant aigües amunt com aigües avall de les depuradores urbanes d'aquests pobles. Tots quatre punts obtenen un estat ecològic mediocre. Això no vol dir que els cursos fluvials estiguin en mal estat, sinó que no arriben al llindar de qualitat exigida.

Aquest rang, situat al mig d'una escala de cinc nivells —molt bo, bo, mediocre, deficient i dolent, indica que almenys un dels paràmetres analitzats no compleix els llindars per assolir una qualitat

Una tècnica del CERM fent un mostreig en un dels cursos fluvials.// F: CERM

acceptable. En els quatre punts del Lluçanès, els elements que fallen són les condicions fisicoquímiques de l'aigua, com ara excés de nitrats o fosfats, conductivitat elevada o altres desequilibris.

L'estudi compara mostres abans i després de les depuradores per valorar-ne l'impacte, però en aquests punts no s'observen grans diferències atribuïbles. En alguns casos, com a Olost, la contamina-

ció ja arriba de capçalera, ja que el curs fluvial prové de Perafita, un poble on no hi ha estació depuradora.

Segons la directiva europea del Marc de l'Aigua, els rius haurien d'assolir un estat bo o molt bo, de manera que la situació actual no seria acceptable. L'informe apunta de forma general la necessitat de revisar abocaments, l'ús d'adobs i la millora dels boscos de ribera.//

L'Ajuntament de Lluçà queda paralitzat per falta de secretària

- S'ha acabat el nomenament provisional que va fer la Generalitat fa un mes
- L'Ajuntament posa sobre la taula la possibilitat de dimitir en bloc

L'Ajuntament de Lluçà.// F: PAT

LLUÇÀ
Per_ Carolina Font Usart

Els ajuntaments de Lluçà i de Gaià tornen a estar sense secretària.

Fa un mes, els dos ajuntaments van denunciar que estaven al límit del col·lapse per no disposar d'aquesta figura. Llavors, la Generalitat va nomenar una funcionària accidental durant 30 dies perquè pogués assumir les tasques de secretària, com s'explica a LaRella 615 de l'1 d'abril. Ara, s'ha acabat el nomenament i tornen a estar en la mateixa situació. No hi ha substituït per la secretària que té la plaça i que segueix de baixa.

Glòria Colom, alcaldessa de Lluçà, explica que al llarg d'aquest mes des de la Direcció General de l'Administració Local (DGAL) l'únic que han fet és facilitar-los contactes de possibles secretaris que podrien cobrir la plaça. Ningú ha acceptat. "Molts ja tenen la seva feina i no en volen més. Costa trobar secretaris per a municipis petits, però sense ells no podem fer res", de denuncia Colom.

Aquest fet torna a deixar els dos

ajuntaments a punt del col·lapse: sense poder pagar proveïdors, nòmines ni tirar endavant projectes que estaven previstos. "Queda tot encallat", diu Colom.

L'Ajuntament de Lluçà ha fet un avançament de nòmines als treballadors per poder garantir els seus sous fins al juny

REUNIÓ AMB EL VEÏNAT

Les conseqüències per als consistoris poden ser greus, per això des de l'Ajuntament de Lluçà van organitzar una reunió amb el veïnat aquest passat diumenge 26 d'abril per explicar la situació.

Colom afegeix que abans que finalitzés el nomenament de la funcionària accidental van oferir la possibilitat de fer un avançament de nòmines als treballadors que ho vulguessin "almenys estem tranquils perquè els que s'hi han acollit tenen el sou fins al juny garantit".

A partir de llavors, no saben què pot passar si no se soluciona. És per aquest motiu que Colom explica que tenen sobre la taula la possibilitat de dimitir en bloc tots els regidors i "que sigui la Generalitat qui hi hagi de posar una junta gestora i espavilar-se".

PROJECTES QUE PENGEN

A la reunió amb el veïnat van fer un balanç de la legislatura i van posar sobre la taula els projectes que malgrat tenir aprovats podrien perdre's si no hi ha secretari aviat.

Entre aquests, Colom destaca el dipòsit d'aigua que fan servir els Bombers que es va esberlar i que caldria arreglar. També, les obres de millora de la xarxa en baixa, que inclouen la instal·lació de comptadors digitals i la reducció de la pressió de l'aigua, que estant pendents de l'adjudicació.

Colom afegeix que hi ha risc de perdre la subvenció de camins del Pla de Prevenció d'Incendis, perquè no es podran executar.

Aquest any l'Ajuntament de Lluçà també havia de licitar la redacció del projecte executiu que ha de permetre canviar l'ETAP de lloc o fer una bassa lateral, de moment, tal com diu Colom "ha quedat tot parat". El que si que es podrà executar, però són les obres dels vestidors i a la casa del mestre, que ja estaven adjudicades. Aquí, però, s'obre el problema de quan ho podran pagar si segueixen amb el bloqueig.

Sense secretària, l'Ajuntament de Lluçà tampoc pot celebrar plens municipals. En aquest sentit, però, Colom avança que demanaran suport d'assistència puntual a la Diputació de Barcelona per poder garantir la funció del Ple.//

INFRASTRUCTURES

La nova escola de Perafita fa un pas més

L'actual edifici de l'Escola Heurom de Perafita.//

El jurat del concurs per a la redacció del projecte bàsic i executiu i la direcció d'obres de la nova Escola Heurom de Perafita, va fer pública la resolució el dimecres 1 d'abril. El pressupost base de la licitació va ser de 161.828 € i ha guanyat la proposta presentada per la UTE Júlia Nabona i Jordi Adell.

Malgrat que encara no s'ha fet l'adjudicació definitiva, ja que ha d'acabar el període legal per presentar un recurs contra l'adjudicació, aquest és un primer pas important per la construcció de la nova escola, que la Generalitat va anunciar l'any 2022.

Un cop es formalitzi l'adjudicació, els guanyadors començaran a redactar el projecte definitiu. Les bases del concurs estableixen un termini de 12 mesos per presentar-lo i després serà el torn d'adjudicar les obres de construcció.// **RED**

EDUCACIÓ

Nova edició del mercat de cooperatives escolars

La novena edició del CuEmE (Cultura Emprenadora a l'Escola) al Lluçanès, reunirà les cooperatives escolars en una nova edició del Mercat el pròxim diumenge 10 de maig.

Les cooperatives, creades per l'alumnat de cicle superior d'algunes de les escoles del Lluçanès, es reuniran per vendre els productes elaborats al llarg del curs. Els beneficis que obtinguin aniran destinats a diferents entitats o projectes benèfics.

El projecte CuEmE està impulsat per la Diputació de Barcelona amb el suport del Consorci del Lluçanès.// **CFU**

COOPERATIVES
CUEME

Mercat de Cooperatives Escolars del Lluçanès

10 de maig
De 10h a 13h
Prats de Lluçanès
Plaça de l'Església i Carrer Major

Vine a comprar els productes que les cooperatives escolars han elaborat artesanalment. Una part dels beneficis anirà destinada a projectes socials!

Els lloguers al Lluçanès freqüen els 600 € al mes

El preu mitjà dels nous contractes s'ha encarat un 67% en vint anys en un mercat amb poca oferta

LLUÇANÈS

Per_Pol Asensi Turigas

El preu del lloguer al Lluçanès continua a l'alça i ja s'acosta als 600 euros mensuals de mitjana. Segons les dades del Servei d'Estudis i Documentació d'Habitatge, el cost dels nous contractes ha passat d'un 350 euros mensuals el 2005 als 584 euros actuals, un increment del 67% en vint anys.

Aquest encariment s'ha accentuat especialment en els últims anys, amb una acceleració que s'ha fet visible després de la pandèmia. Per exemple, a Olost el preu del lloguer ha crescut prop d'un 30% des del 2021 i a Sant Feliu Sasserra ho ha fet més d'un 60%. En aquest darrer cas, la percepció del sector coincideix amb les dades: segons Moisès Sabata, gerent d'IMMOSAB, habitatges de característiques semblants poden tenir avui preus clarament superiors a Sant Feliu que a Prats. També Oristà es manté per sobre dels 600 euros mensuals i apareix sovint entre els municipis amb lloguers més elevats del Lluçanès.

Les dades també mostren un augment del nombre de contractes, fet que apunta a una certa ampliació de l'oferta disponible, tot i que aquesta lectura s'ha de matisar. Avui molts lloguers es formalitzen més regularment i es dipositen a l'INCASÒL, fet que també pot fer aflorar operacions que anys enrere podien no quedar registrades.

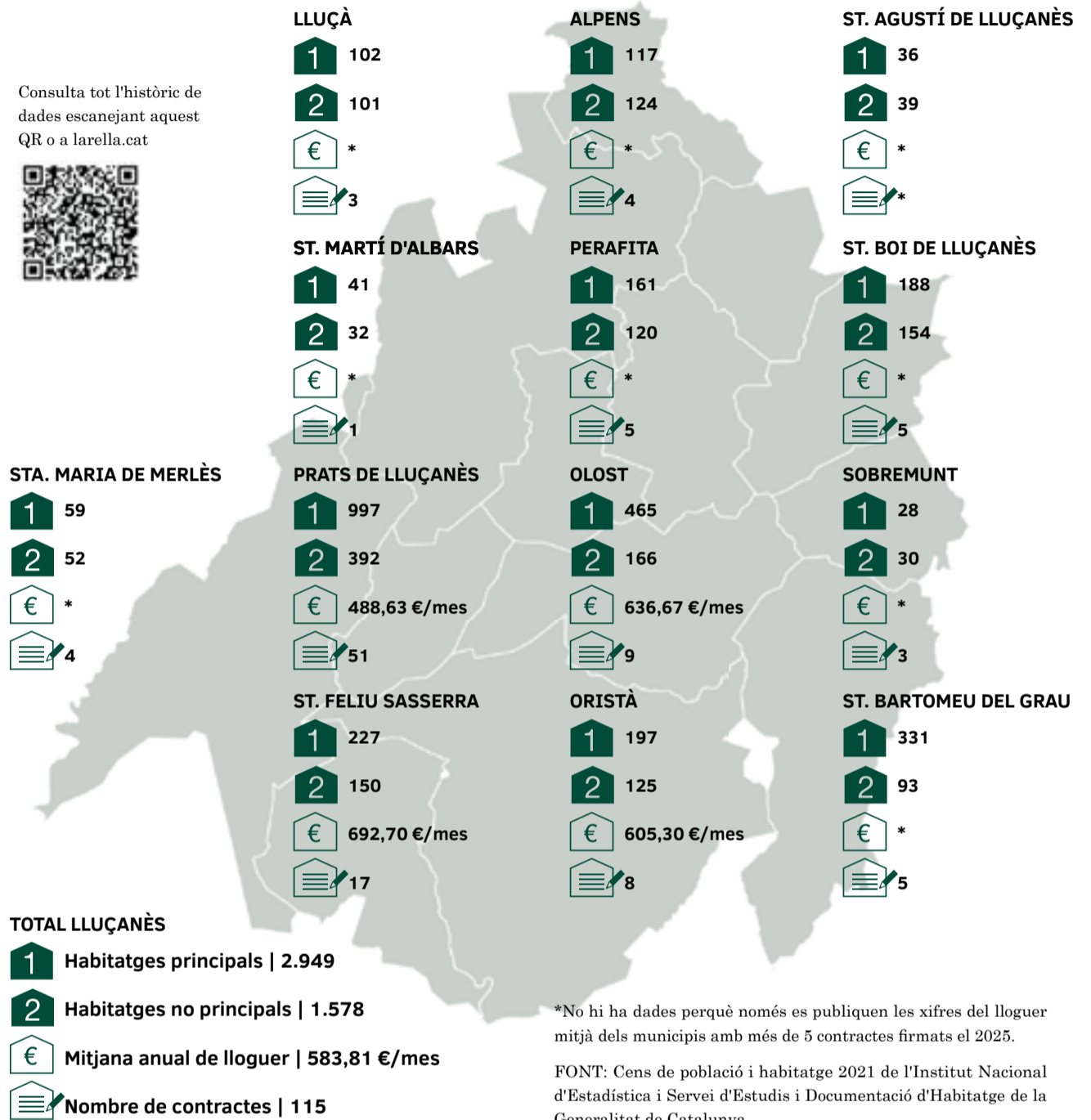
Més enllà dels números, el diagnòstic que fa el sector és clar: falta habitatge. "El parc d'habitatge és el que hi ha", resumeix Sabata, que assegura que quan surt un pis de lloguer es col·loca ràpidament i que, en molts casos, hi ha llista d'espera. Aquesta pressió també es pot llegir en clau demogràfica: en els darrers anys la població del Lluçanès ha tornat a superar els 8.000 habitants, després d'un període de decreixement que va tocar fons el 2017.

En aquest context, Prats de Lluçanès està declarat zona de mercat de lloguer tensionat des del juliol del 2024. La mesura s'aplica als municipis de més de 2.000 habitants que compleixen determinades condicions, com que les llars hagin de destinar més del 30% dels ingressos a l'habitatge o que els preus hagin pujat per sobre de l'IPC. Això explica que Prats hi estigui inclòs i la resta de municipis del Lluçanès no, ja que per estendre aquesta regulació als pobles més petits caldria una modificació de la legislació estatal. El fet que Prats sigui avui el municipi amb els lloguers més baixos del Lluçanès obre la porta a pensar que aquesta eina pot haver contribuït, si més no, a contenir-ne el creixement. Sabata assegura, a més, que no ha detectat que propietaris hagin deixat de llogar pisos per aquest motiu.

Aquesta tensió no afecta només el mercat del lloguer. Des d'IMMOSAB també apunten que a la compravenda hi ha manca d'oferta i que els immobles que surten a preu ajustat es venen amb facilitat, fet que reforça la pressió general sobre l'accés a l'habitatge.

Tot plegat conviu amb una realitat aparentment contradictòria. Segons el cens del 2021, una part important del parc d'habitatge del Lluçanès correspon a habitatges no principals —ja sigui buits o de segona residència—, i en alguns municipis fins i tot superen els principals, com passa a Alpens, Sant Agustí de Lluçanès i Sobremunt. En aquest context, Sabata explica que en els darrers anys també s'han mobilitzat habitatges que estaven tancats i que alguns propietaris s'han animat a rehabilitar i posar pisos al mercat, malgrat les dificultats que alguns hi veuen i el fet que no tot el parc disponible acaba incorporant-se al mercat de lloguer.

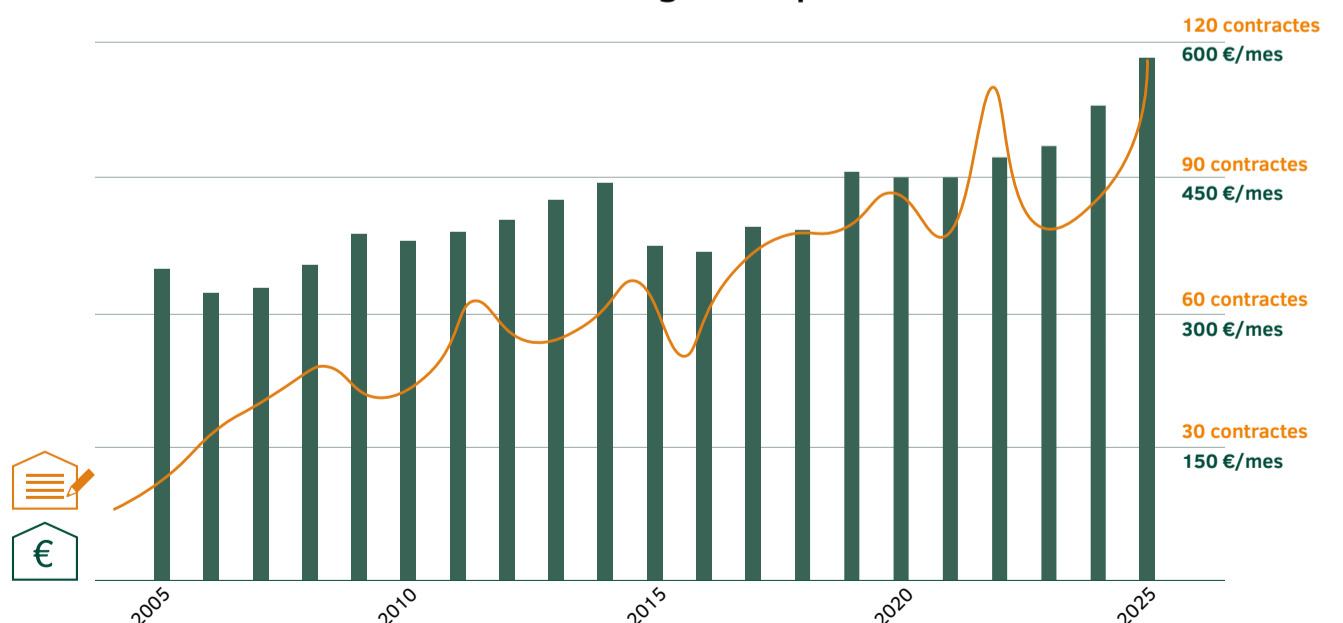
Consulta tot l'històric de dades escanejant aquest QR o a larella.cat

*No hi ha dades perquè només es publiquen les xifres del lloguer mitjà dels municipis amb més de 5 contractes firmats el 2025.

FONT: Cens de població i habitatge 2021 de l'Institut Nacional d'Estadística i Servei d'Estudis i Documentació d'Habitatge de la Generalitat de Catalunya.

Evolució del nombre de contractes de lloguer i el preu

FONT: Servei d'Estudis i Documentació d'Habitatge de la Generalitat de Catalunya

Abatuts 1.171 senglars, un 20 % menys que la temporada anterior

Foto de grup de la colla de senglaners de Santa Eulàlia de Puig-oriol//

LLUÇANÈS

Per_ Carolina Font Usart

La temporada de caça es va acabar el darrer diumenge d'abril i entre totes les colles de senglaners del Lluçanès es van abatre un total de 1.171 porcs. Aquesta xifra representa un 20% menys que el total de la temporada passada, tot i que algunes colles han caçat fins a un 30% menys d'exemplars que l'any anterior.

Aquest fet, apunten des de les colles, podria estar relacionat amb

la pressió de caça exercida els últims anys, que consideren que en podria haver reduït la població al Lluçanès.

Les zones del nord del Lluçanès són les que han experimentat un descens més elevat d'exemplars. Segons expliquen els caçadors, aquest descens podria estar relacionat amb la neteja que s'ha fet en alguns boscos per crear espais per a cavalls, ja que els senglars necessiten refugis on amagar-se.

Pel que fa a les mesures de prevenció a causa dels casos de pesta porcina que hi va haver a la

zona de l'àrea metropolitana, els mateixos caçadors expliquen que aquí no ha passat res, però que, tal com els van demanar des de la Generalitat, han extremat al màxim les precaucions i han intensificat l'activitat cinegètica, ja que amb menys exemplars també es redueix el risc de propagació.

Des de les colles, malgrat el suport a la caça des de les institucions, demanen al Govern que faci un pas més i permeti els tancats al bosc per poder entrenar els cadells de gos. Aquesta era una pràctica permesa fa uns anys i que encara es practica a l'Aragó i França, fins on es desplacen alguns caçadors per poder entrenar els seus gossos. Aquests espais es fan servir perquè els cadells puguin tenir un primer contacte amb el senglar.

També demanen que es regulin espais per poder entrenar gossos de caça major, com ara el senglar, quan s'ha acabat la temporada, tal com es fa amb els gossos de caça menor, que disposen de zones d'ensinistrament dins d'algunes àrees privades de caça.//

Remei Casamartina celebra el seu centenari

Remei Casamartina amb la seva família i l'Ajuntament.// F: AJ PRATS

La veïna de Prats de Lluçanès, Remei Casamartina, ha celebrat els seus 100 anys aquest passat divendres 24 d'abril, envoltada de familiars i amb visites de l'Ajuntament i la Generalitat.

Nascuda a Sagàs, la Remei va viure durant anys a Santa Maria de Merlès, on va treballar en el sector tèxtil. Fa aproximadament quatre dècades que viu a Prats de Lluçanès.

Al llarg de la seva vida ha estat una persona molt treballadora, alegre i estimada per tothom qui l'envolta. Apassionada per la costura i excel·lent cuinera, ha destacat per la seva bondat.

Recorda especialment una etapa dura, quan va viure de ple la Guerra Civil durant la seva adolescència. A més, al llarg dels anys ha hagut de superar moments complicats, com la pèrdua d'un fill. Tot i això, ha sabut tirar sempre endavant amb força.

Actualment, és mare de cinc fills, quatre dels quals vius; àvia de vuit nets i besàvia de catorze besnets, que han estat al seu costat en un dia tan especial.

Amb motiu del seu centenari, l'Ajuntament de Prats la va visitar per fer-li entrega d'un ram de flors com a mostra de reconeixement. També va rebre la visita d'Aida Montoya, que li va lliurar la medalla centenària de la Generalitat.// XBV

Montserrat Parareda festeja els 100 anys

La Montserrat amb els seus cinc nets// F: ORIOL FUSTÉ

Montserrat Parareda va celebrar els 100 anys envoltada de família i amics. Amb una energia admirable, a les 10 en punt estava llesta a baix a la placeta 11 de setembre, tal com li havia demanat al seu net. L'esperava un fabulós carruatge que la va passejar pels carrers del seu poble, Prats de Lluçanès, on encara viu i cuida del seu hort. La Montserrat és una dona molt sociable i acostumada al tracte amb la gent, ja que durant anys va regentar la carnisseria que actualment és el Taulell.

Amb cent anys a l'esquena, dos fills, cinc nets i tres besnets, va acabar la celebració amb un bon dinar i amb una mica de ball al restaurant Cal Quico.// CFU

MEDI AMBIENT

Els Agents Rurals denuncien a la Fiscalia un home per posar esquers enverinats

SANT MARTÍ D'ALBARS

Per_ Elisa Llorens Rodríguez

El cos d'Agents Rurals ha enxampat *in fraganti* una persona col·locant esquers enverinats en una zona agrícola de Sant Martí d'Albars. Aquesta investigació es va iniciar a principis del 2025, gràcies a la col·laboració ciutadana, quan es va informar de la troballa d'un voltor mort a una riera de la zona. Durant tot aquest temps d'actuació, duta a terme pels membres del Grup Especial de Verins i Antifurtivisme dels Agents Rurals, s'han recollit com a proves un total de nou animals morts: sis corbs i tres voltors comuns. Cal destacar que, arran d'uns fets similars investigats pel cos d'Agents Rurals l'any 2011, aquesta persona ja va ser condemnada penalment. El cos d'Agents Rurals ha presentat diligències davant la Fiscalia de Medi Ambient i Urbanisme per un presumpte delictes contra la fauna i recorda que l'ús de verins

Un dels corbs trobat enverinat a Sant Martí.// F: AGENTS RURALS

al medi natural constitueix una pràctica prohibida especialment greu, ja que posa en risc la biodiversitat, la salut pública i el conjunt de la fauna salvatge.

DAVALLADA D'AUS A LES ZONES AGRÍCOLES

Un estudi del Consell Europeu de Cens d'Ocells (EBCC), liderat per investigadors catalans del CREA, l'Institut Català d'Ornitologia (ICO) i el Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya (CTFC), constata que

el 77% de les espècies d'ocells vinculades a ambients agraris ha reduït la seva presència en la darrera dècada. Tot i que l'estudi no examina de manera directa la causa d'aquest retrocés, els investigadors apunten que probablement intervien diversos factors, com la intensificació agrícola i l'ús de substàncies químiques, l'abandonament de zones rurals, els episodis de pluges intenses, capaces d'afectar rius i postes, i l'increment de les temperatures.//

El passat dissabte 25 d'abril, Olost va recuperar la trobada gegantera deu anys després. Hi van participar les colles de Prats, Vic i Artés, i es va acabar amb sopar i bingo. // F: EVA SALVANS

Alguns dels caminants del Romiatge de Sant Pau de Pinós fins a Ginebret, que es va fer el passat 25 d'abril. Aquesta tradició es va recuperar fa uns anys. // F: JORDI

Els Cabriols del Lluçanès, la colla casteller, va organitzar el passat 18 d'abril un vespreig a la pista d'Olost. Música, balls, sopar i bon ambient des de la tarda fins al vespre. // F: PAT

La cantata que es va fer a Olost el 17 d'abril, tanca el projecte *Art en Connexió* que impulsa el Consorci. Hi van participar un centenar llarg d'alumnes de les escoles del Lluçanès. //

El 19 d'abril es va presentar el llibre *Memòries de guerra d'un propietari rural (1936-1939)* Josep M. Vilarmau Cabanas, el propietari d'Es-crigas de Merlès, de R. Reixach i X. Cateura. //

Des de fa uns anys, Perafita dinamitza molt la diada de Sant Jordi. Aquest any, es van fer uns nous Jocs Florals, es va representar un conte i va acabar amb concert de Ferran Orriols. // F: ANNA CAPDEVILA

Els Jardins de la Farmàcia Vella de Prats es van omplir d'ambient festiu per acollir el Sant Jordi Escolar, amb la participació de les escoles i diferents entitats. // F: AJ PRATS

A Sant Feliu, com a molts altres pobles del Lluçanès, hi va haver parades de roses i llibres durant tot el dia 23. A la foto, la Rosa i l'Eva al Pas Nou. // F: NSH

CARTA

Gràcies, Montserrat Garrich

Roser Reixach Brià
Prats de Lluçanès

El dia 23 d'abril ens va deixar la Montserrat Garrich Ribera. Totes les persones que ens movem en el món de la dansa i la cultura popular la coneixíem. Formava part de l'Esbart Català de Dansaires, i a part de ballar i ensenyar a ballar, va ser autora de nombrosos articles i llibres, de programar i organitzar exposicions, de crear coreografies, a més de ser una de les impulsores de l'Inventari de Danses Vives de Catalunya, una catalogació de les danses festives que es ballen actualment per activar el seu estudi, promoció i difusió.

Des de Prats de Lluçanès sempre hi vam mantenir vincle i gràcies a ella havíem fet tallers de les danses del nostre poble dins el cicle La Cafetera de l'Esbart Català de dansaires. Quan calia, ens assessorava en qualsevol tema relacionat amb la manera de ballar, el vestuari, la música... També, com a coordinadora del MercèDansa, dins els actes de la festa major

de Barcelona, ens havia convidat a participar-hi, i allà es van ballar, en diferents anys, el Contrapàs, el ball dels Romeus i la Trencadansa, una bona oportunitat per donar a conèixer aquest ric patrimoni de la nostra vila.

A banda, cal remarcar que Prats hi té un gran deute. Ella va ser una de les persones que van contribuir a recuperar el ball dels Romeus l'any 1986 i el ball de Cinquagesma el 1988, quan feia prop d'un centenar d'anys que s'havien perdut. L'any 2024, amb motiu dels 30 anys de Dansa i tradició, va ser al nostre poble per presentar l'exposició *De pagès a típic. 100 anys dels vestits de l'Esbart Català de Dansaires*, una mostra de la qual ella en va ser la promotora i l'autora dels textos.

Per tots aquests motius, per la seva gran feina i per la seva gran contribució des de diferents àmbits a la cultura popular del nostre país, creiem que es mereix el nostre agraïment i el nostre reconeixement. Sempre la tindrem en el record. //

Va contribuir a recuperar el ball dels Romeus i el ball de Cinquagesma quan feia un centenar d'anys que s'havien perdut

ACOMPANYEM EL FUTUR DEL PAÍS

Vedruna Navàs
vedrunanavas.cat
93 839 01 00

☑ Llar d'infants, 2n Cicle Educació Infantil i Primària

☑ CFGM: Emergències Sanitàries, Cures Auxiliars d'Infermeria i Manteniment Electromecànic

☑ ESO i Batxillerat

☑ CFGS: Automatització i Robòtica Industrial, Educació Infantil

☑ Formació Ocupacional: Muntatge i manteniment d'instal·lacions elèctriques de baixa tensió, Soldadura

Celebrem 75 ANYS EDN

Entitat de promoció i desenvolupament econòmic del país

28 de maig del 2024 a les 17:00h

TEATRE

El pradenc Jordi Pedragosa presenta *Coordenades a l'Orient*

Jordi Pedragosa, en la imatge promocional de l'obra. // F: ERAM

El pròxim dissabte 9 de maig, el Cafè Teatre Orient de Prats acollirà l'espectacle del jove actor pradenc Jordi Pedragosa, titulat *Coordenades*.

Es tracta d'una peça d'autoficció, un rèquiem íntim, que explora la pèrdua inesperada d'un ésser estimat a través d'un relat íntim i emocional. Pedragosa es desperta en un sorral, acompanyat per A i B, en un viatge en què afloren els seus dimonis i les seves cicatrius. Al llarg de l'obra, es convida l'espectador a reflexionar sobre el penediment, la mort i el dolor.

Coordenades forma part d'Atles Col·lectiu, una companyia formada de l'Escola Universitària de les Arts de la Universitat de Girona, que aposta per portar a escenes històries de gran càrrega emocional. // XBV

CULTURA

Primeres confirmacions del Cantilafont: Nyandú i El Petit de Cal Eril

Derbi Junior en la seva actuació a l'edició de l'any passat. // F: ARXIU

El Cantilafont, que es farà el 17 i 18 de juliol a Olost, ha presentat les primeres confirmacions.

L'aposta pel Lluçanès fa que una de les primeres actuacions confirmades sigui Nyandú. El trio de la Torre d'Oristà oferirà el primer concert de la seva nova gira, amb la qual celebren els 15 anys de trajectòria del grup.

També participaran al festival El Petit de Cal Eril, que després d'una temporada en silenci torna als escenaris per presentar el seu nou disc *Eril, Eril, Eril*, i la cantautora Edna Bravo, que presentarà el seu nou disc *Sotabosc*.

Però el Cantilafont també és circ, i una de les primeres confirmacions és la presència de la Cia. Fèmut, que presentarà *Clam*, una combinació d'acrobàcies i cultura popular. // RED

FIRES

Nova edició de la Fira de la Transhumància a Santa Creu de Jutglar

Ramon Villegas durant l'estrena del *Tractant* al festival Itineràncies. // F: ITINERÀNCIES

Un any més, el primer diumenge de maig és sinònim de fira a Santa Creu de Jutglar, amb la Fira de la Transhumància.

Les activitats començaran de bon matí amb la caminada que sortirà d'Olost i que "reseguint el camí ramader" arribarà a Santa Creu a punt per a l'esmorzar.

A partir de les 10, començarà un taller de cistelleria; les inscripcions per participar-hi s'hauran de fer el mateix dia.

Tot seguit, a 2/4 de 12 del migdia es podrà tornar a veure *El Tractant*, la proposta nascuda de la mà del Festival Itineràncies, on l'actor Ramon Villegas fa un bonic homenatge al seu pare, Manel Villegas, i a l'ofici de tractant de bestiar. En acabar, es podrà gaudir d'un tast de productes locals. // RED

Primeres confirmacions:

El Petit de Cal Eril

Edna Bravo

Nyandú

Cia. Fèmut

PRIMERS ABONAMENTS • SOM EL QUE SEMBREM

17.18 JULIOL'26
CASTELL D'OLOST
CANTILAFONT.CAT

FESTIVAL
Cantilafont
al Lluçanès

FIRA DE LA TRANSHUMÀNCIA

SANTA CREU DE JUTGLAR
3 DE MAIG'26

8.30h **Caminada popular seguint el camí ramader**
Olost - Santa Creu
Inici: Plaça Major d'Olost

9h **Esmorzar popular**
Local Social Santa Creu de Jutglar

10h **Taller de cistelleria**
A càrrec de Cristina Sánchez
Places limitades (20)
Inscripcions el mateix dia

11.30h **Acció teatral "El tractant"**
A càrrec de Ramon Villegas

12h **Tastet de productes locals d'Olost**

Farcellis de Jocs de 11h a 13h

Logo of the Diputació de Barcelona and other local institutions.

MOTOR

Prats acull la Copa de BTT, amb una 80a de participants

Sortida d'una de les curses del circuit de BTT.// F: AJ PRATS

El Consell Esportiu d'Osona ha organitzat una nova prova de la Copa de BTT, en aquesta ocasió a Prats de Lluçanès. La prova va comptar amb la participació d'uns 80 nens i nenes, des de les categories més petites fins a prebenjamí i infantil.

La jornada, que es va fer a la zona esportiva, va comptar amb la col·laboració de l'Ajuntament i la Unió Ciclista Lluçanès, en una activitat esportiva que fomenta el ciclisme de base a la comarca i arreu del territori.

Les properes cites del calendari seran el 9 de maig a Torelló i el 24 de maig a Taradell.// **XBV**

SENDERISME

Sant Martí acull al segona caminada conjunta d'El Lluçanès cap als 100

L'escalfament abans de la caminada.// F: AJ SMA

Una vuitantena de persones van participar dimecres en la segona caminada conjunta del programa *El Lluçanès cap als 100*, que es va fer a Sant Martí d'Albars. La ruta, circular i amb sortida des de la zona esportiva, va passar per indrets com la Creu de Constantí.

El projecte impulsat des del Consorci del Lluçanès ja fa una colla d'anys que es fa. Combina marxa nòrdica amb el guiatge de fisioterapeutes professionals. Forma part d'un programa per promoure l'activitat física entre la gent gran. Aquesta ha estat la 2a trobada oberta a tot el Lluçanès després de la de Sant Boi, i el 29 de maig es trobaran a Sobremunt. Paral·lelament, cada setmana se'n fan a diferents municipis de la comarca.// **RED.**

Alpens celebra la 35a edició de la Cursa de les 3 Comarques

ALPENS

Per_ Joan Iborra Plans

Alpens va viure el diumenge un cap de setmana esportiu protagonitzat pels corredors i corredores de muntanya, que van omplir els corriols de les tres comarques de color, goig i alegre competició.

El dissabte al matí va ser el moment per a la Cronoescalada, que es disputà entre la plaça Major del poble i el cim de Puig-Cornador. La van guanyar, en noies, la Laia Andreu (28:44) i en nois, el perafitenc Marc Rota (24:05), que va repetir èxit respecte de l'any passat.

Com a novetat d'aquest any, es va disputar la primera Cronobaixada entre el mateix cim i el poble. En aquest cas van guanyar Aniol Crous (16:51) i Meritxell Bonet (20:32).

Després de les curses infantils de dissabte a la tarda, va arribar diumenge, en què gairebé tres-cents atletes van participar en les dues curses del dia.

En la cursa curta, de 13 km i 550 m de desnivell positiu, va vèncer amb solvència Lluís Ruiz Oller, de l'Utopeak- La Sportiva que, amb un temps de 01:04:38, va treure

gairebé tres minuts al segon classificat, el jove Marc Ginesta Comas, de Sant Quirze de Besora. El tercer classificat va ser Martí Márquez Roman. En noies, la vencedora de la Curta va ser, amb un temps de 01:18:59, la Lorena Cubillas Flores, també de l'Utopeak- La Sportiva, la segona, Queralt Rutllant Peracaula de Cassà i tercera, Laura Doval Sanmartí.

Pel que fa a la cursa llarga, amb un desnivell positiu de 1.200 m i 25 km de distància, va ser dominada per Carles Reposo Bonet, que va completar el recorregut en un temps de 2:09:59. El segon classificat va ser Francesc Bach Valls del Trail Moianès i el tercer Bernat Tarrés Mas, del club Entrompats. En la categoria femenina, la vencedora va ser Anna Pujol, de Inverse, amb 02:48:33, la segona, Eugènia Prat Ribé, del Club Excursionista Maçanetenc, i la tercera, Ramona Covaci, del COB Berguedà.

En definitiva, un gran èxit d'aquesta competició de muntanya que ha celebrat ja el seu 35è aniversari amb el renovat entusiasme de les nombroses persones voluntàries que cada any la fan possible.//

El guanyador de la cursa curta de la 3 comarques, Lluís Vilaró.// F: ANNA VILARÓ

MOTOR

Primera victòria mundial per a Gil Membrado, que s'imposa a Canàries

OLOST

Per_ Pol Asensi Turigas

El pilot olostenc Gil Membrado ha fet un pas més en la seva carrera esportiva en la seva primera temporada al Mundial de ral·lis. Amb només 18 anys, el jove de Lluçanès ha aconseguit aquest cap de setmana la seva primera victòria mundialista en imposar-se al Ral·li de Canàries dins la categoria WRC3.

Membrado, copilotat per Adrián Pérez, afrontava la prova canària —disputada íntegrament sobre asfalt— amb bones sensacions després de les primeres cites del calendari. Tot i no coincidir amb els rivals directes del campionat júnior, el nivell era alt i exigent. Ja des de divendres, el pilot del Ford Fiesta Rally3 va marcar diferències, signant els millors temps en diversos trams i situant-se al capdavant de la classificació després d'una jornada molt sòlida.

Gil Membrado celebrant la victòria a Canàries.// F: MOTORSPORT

El ral·li, de quatre dies de durada, va posar a prova la regularitat dels equips. Membrado va dominar bona part dels trams amb un ritme constant. Diumenge, però, va haver de gestionar moments de tensió després de detectar una lleugera pèrdua de potència al vehicle, fet

que va fer perillar el lideratge.

Aquest triomf permet a Membrado situar-se líder de la classificació general del WRC3. La pròxima cita serà al Ral·li de Portugal, la setmana que ve, on el pilot olostenc buscarà donar continuïtat a aquests resultats.//

Sant Boi acollirà el Grand Départ del Tour du Lord

Entre 500 i 600 ciclistes obriran la temporada aquest 1 de maig de d'una iniciativa que segueixen milers d'aficionats durant tot l'estiu

Un dels esdeveniments organitzats des del Tour du Lord. // F: TOUR DU LORD

SANT BOI DE LLUÇANÈS

Per_ Pol Asensí Turigas

Sant Boi de Lluçanès viurà aquest divendres 1 de maig el Grand Départ, el tret d'inici de la temporada del Tour du Lord d'aquest 2026. Es tracta d'una iniciativa ciclista nascuda durant la pandèmia a la Vall de Lord (Solsonès), amb la voluntat d'oferir rutes en bicicleta al llarg de l'estiu i fomentar, alhora, la descoberta del territori i el consum als establiments locals.

Amb els anys, la proposta ha anat creixent i guanyant seguidors, especialment dins el món del ciclisme aficionat a Catalunya. Una de les seves cites més destacades és el Grand Départ, una sortida simbòlica que cada any es fa en un indret diferent per inaugurar la temporada. Enguany, per primera vegada, arriba al Lluçanès.

Des de l'Ajuntament de Sant Boi de Lluçanès valoren molt positivament aquesta iniciativa. L'alcalde, Marc Parés, destaca que es tracta d'una proposta que "dona vida al poble i al territori" i que ajudarà a generar moviment tant a les carreteres com als establiments locals.

EL LLUÇANÈS, PUNT DE SORTIDA DEL TOUR DU LORD

En aquest context, entre 500 i 600 ciclistes s'aplegaran a Sant Boi per viure i rodar plegats la primera etapa. Sense talls de carretera ni grans dispositius, durant tot el dia es notarà una presència destacada de bicicletes a les vies del Lluçanès, en una jornada que combinarà esport i ambient festiu.

Així doncs, durant tot el dia, els ciclistes aficionats podran iniciar des de Sant Boi una ruta que els portarà per la Costa dels Gats fins a Santa Eulàlia de Puig-oriol; passaran per Sant Martí d'Albars, tornaran cap a Perafita, aniran cap a Sant Bartomeu del Grau i baixaran cap a Gurb i Vic.

Qui vulgui, podrà emprendre el camí de tornada per la Trona, i els més agosarats continuaran l'etapa fins al pantà de Sau, Rupit, l'Esquirol i Manlleu, fins a agafar de nou la Trona a Sant Hipòlit per tornar al Lluçanès.

La ruta curta serà de 76 km i 1.200 metres de desnivell, mentre que la llarga arribarà als 144 km i 2.500 metres de desnivell.

ESPORT, FESTA I GASTRONOMIA SOBRE RODES

L'etapa es farà sense una hora de

sortida fixada, i cada participant podrà començar quan vulgui. Durant el matí, però, Sant Boi serà tot un espectacle: un "Papa" repartirà les "hòsties consagrades" a l'inici, i al llarg del recorregut els participants es trobaran diferents sorpreses preparades per l'organització.

La coca serà un dels fils conductors de la jornada, ja que tant a Sant Boi com a Perafita o Folgueroles aquest producte és ben conegut. Així doncs, al llarg de l'etapa hi haurà coques, xocolata, regals i sortejos.

UN PROJECTE QUE S'ESTÉN FINS A FINALS DE SETEMBRE

Tot i això, la festa no s'acabarà aquí. Aquesta ruta és la primera etapa d'un conjunt de recorreguts que s'han preparat des del Tour du Lord i que es poden completar des d'ara i fins a l'últim cap de setmana de setembre. Els ciclistes disposen d'un passaport amb tota la informació, on poden anar completant les etapes i segellant les diferents caselles gràcies als establiments col·laboradors.

QUÈ ÉS EL TOUR DU LORD?

El Tour du Lord és una idea que va néixer durant la pandèmia a la Vall de Lord, al Solsonès, amb la voluntat de dinamitzar el territori. El propòsit és clar: oferir rutes per fer en bicicleta —tant de carretera com de muntanya— i incentivar que els participants facin despesa als pobles per on passen. No cal pagar inscripció ni complir horaris, però des de l'organització sí que es demana que es consumeixi al territori i que es participi amb respecte. Tot plegat es mou també a través d'una comunitat activa a Instagram, amb un to informal que juga amb l'argot ciclista i s'inspira en les grans proves d'aquest esport.

Aquesta serà la setena edició del Tour du Lord. El Gran Départ —l'etapa que enguany passa pel Lluçanès, després d'haver-se fet en altres indrets com Guardiola de Berguedà o Cardona— és habitualment la més seguida.

A la plataforma Wikiloc acumula prop de 10.000 visualitzacions, i els organitzadors calculen que cada participant es gasta de mitjana uns 35 euros per etapa. Tot fa pensar que aquest 1 de maig, i durant tot l'estiu, la iniciativa es farà notar tant a les carreteres com als comerços del Lluçanès. //

TRIAL

Més de 180 pilots al Trial Clàssiques d'Alpens

Un dels participants al Trial d'Alpens. // F: LL.SURI-DALPENS.CAT

La quarta edició del Trial d'Alpens Clàssiques va aplegar més de 180 pilots. Enguany, la prova, que es va celebrar el passat cap de setmana del 18 i 19 d'abril, era puntuable per a la Copa Catalana, però, per primera vegada, també ho era per al Campionat d'Espanya.

Alpens es va omplir de pilots i aficionats al món del motor vinguts d'arreu del territori espanyol, des de Galícia, el País Basc o Andalusia. Tots ells van poder gaudir del circuit que, un any més, va dissenyar el Moto Club Alps, demostrant que el Lluçanès és un territori apte per als esports de motor.

Els pilots participants van destacar l'organització i el circuit del trial, posant de manifest el perquè el Moto Club Alps ha estat proclamat durant dos anys consecutius com el millor club organitzador del Campionat de Catalunya de Trial Open. // RED

MOTOR

200 cotxes i 60 motos a la Trobada de Clàssics de Sant Feliu Sasserra

Els vehicles clàssics aparcats a Sant Feliu. // F: @JAUME_SB

Sant Feliu Sasserra va acollir el 19 d'abril la 13a Trobada de Vehicles Clàssics, organitzada per Sasser Clàssics, amb la participació de més de 200 cotxes i una seixantena de motos. La jornada va començar amb les verificacions i inscripcions a la zona esportiva, seguides d'un esmorzar popular per als participants. Els vehicles es van exposar a l'avinguda Lluís Vilacera i al carrer Sant Roc, omplint el nucli d'ambient.

A tres quarts d'onze va arrencar una ruta de 65 quilòmetres cap a la Costa dels Gats i Lluçà, amb un concurs per trobar racons amagats del recorregut com a atractiu afegit per als copilots. A l'arribada es van lliurar premis al conductor més gran, al cotxe i la moto més antics, al conductor més jove i al guanyador del concurs de localització de la foto amagada. L'organització valora positivament una trobada que es consolida com una de les més destacades de la Catalunya Central. // RED.

Xevi Manubens Jordi Lara Toni Ortega

“El que fem a la Fogaina és coure la cultura a poc a poc”

Que l'art sigui per tothom i a prop de casa

La Fogaina és un d'aquells projectes que només poden néixer de l'amistat, la passió compartida i una certa tossuderia bonica per fer les coses a la pròpia manera.

Parlar amb tots tres és compartir la passió que senten pel teatre i fer-la una mica teva. Em van obrir la porta de casa seva —literalment— i de seguida vaig entendre que aquest espai és molt més que un garatge reconvertit en escenari. És casa, és punt de trobada i és refugi cultural. Un lloc on la cultura es viu sense presses ni pretensions, amb la proximitat com a bandera.

La història de la Fogaina va començar gairebé per casualitat, encenent una flama que cinc anys després encara perdura. Amb el pas del temps, l'espai ha anat canviant: ara hi ha més focus (quatre), un escenari, més cadires i mantes, i tot plegat sense perdre ni un bri de la idea original: fer que la cultura arribi a tothom.

Després de cada espectacle, públic i artistes esdevenen una mica família. Potser aquesta és la gran singularitat de la Fogaina: aconseguir que el teatre també sigui casa.

Per als qui encara no hi han estat mai, el 22 de maig pot ser una bona oportunitat oportunitat per anar-hi i gaudir de la presentació del llibre Àngels de Llum de Josep Noguera Pípol, i el concert de Oyuna Baturova. El 19 de juny hi haurà un espectacle de flamenc, mentre que al setembre preparen una nit de boleros. Una mica de tot i per a tots els gustos.

QUÈ ÉS LA FOGAINA?

Jordi Lara: Jo crec que és un espai de reunió d'amics per gaudir una mica de la cultura en general i que conviden a qui vulgui venir. Xevi Manubens: Sense cap interès econòmic.

Toni Ortega: Funcionem amb taquilla inversa per poder pagar l'artista.

X.M: Exacte, i si sobre alguna cosa doncs comprem algun focus, alguna pantalla. Ara voldríem comprar un projector.

COM VA NÉIXER?

X.M: En Jordi té un grup de teatre, la Babulinateatre, i va demanar l'espai per poder assajar aquí al garatge uns dies.

J.L: Com a retorn i agraïment vam decidir fer una actuació aquí. Com que ja sabia que eren teatrerus, els hi vam fer l'obra a casa per a ells.

X.M: I nosaltres vam convidar alguns amics, vaig fer uns petits cartellats pel poble i així va començar.

I AIXÍ VA COMENÇAR

LA HISTÒRIA DE LA FOGAINA?

T.O: Sí. El primer que vam fer nosaltres va ser el poema de Nadal, amb el Valentí Maimó. De fet, ha actuat diverses vegades més.

J.L: Tinc la meua pròpia teoria.

QUINA?

J.L: En Xevi i jo ens vam conèixer fa quaranta anys anant al teatre. Hem estat teatrerus tota la vida i en Toni també ho és, però arriba un punt que et fa mandra baixar a teatre a Barcelona per sistema. Hi baixàvem cada setmana.

Crec que ara per ells en lloc d'anar al teatre a Barcelona, han decidit portar el teatre a casa.

PERÒ ARA JA HI HA L'ORIENT, PER EXEMPLE?

X.M: Sí, ara sí. Però la fogaina va començar el desembre del 2022. Aquest desembre farà 4 anys.

AMB UNA PROGRAMACIÓ

Carolina Font Usart

Prats de Lluçanès

La passió comuna de tres amics que es coneixen de fa anys ha acabat transformant-se en un espai com la Fogaina.

La Sala, que ja fa gairebé quatre anys que funciona, programa un cop al mes o cada dos mesos algun projecte artístic, des de recitals de poesia, monòlegs o concerts, tot en petit format. Com l'espai, bonic i còmode, però sense grans pretensions mica s'ha anat fent un lloc al cor d'un públic fidel que des del primer dia ha demostrat que una altra manera d'entendre i viure la cultura és possible.

Un espai on es fa valdre la cultura reposada, aquella que després de gaudir-la en pots parlar tranquil·lament amb la resta de gent que ha compartit amb tu aquell moment.

ESTABLE?

J.L: Sí, amb una periodicitat mensual

T.O: O cada mes i mig, dos mesos.

J.L: I fent vacances. Perquè potser la gent tampoc vindria si es fessin coses cada setmana.

EN TOTAL QUANTES ACTUACIONS S'HAN FET FINS ARA?

X.M: Amb la d'avui divendres, 27. A més, també hem fet 3 o 4 presentacions de llibres. Però aquestes no tenim els cartells penjats perquè no les hem organitzat nosaltres, sinó que hem cedit l'espai.

Per exemple, l'última presentació del Riera que va organitzar Cal Siller.

QUÈ FA ESPECIAL A LA FOGAINA?

T.O: Prioritzem l'espai de contacte, de parlar amb la gent. Sempre es queden després de l'espectacle, així poden parlar amb els actors, o parlar entre ells. Per això també posem una mica de coca i cava.

X.M: Això de la coca i el cava és també la gràcia. Ho vam fer el primer dia com a inauguració i va anar tant bé que vam continuar-ho.

No volíem allò s'acabava l'espectacle, aplaudeixes i te'n vas. Amb la coca i el cava ho hem resolt.

HEU CREAT VINCLES AMB ALTRES ASSOCIACIONS DE LA ZONA, JA HEU DIT CAL SILLER, ALGUN ALTRE?

X.M: De la comarca, a qui hem trobat hem convidat. Ara fa poc va venir el Ferran Orriols, de la Torre d'Oristà.

J.L: Però sí que és veritat, que si no ve gent del Lluçanès, venen de molt a la vora, Osona, Garrotxa, Ripollès. Són comarques veïnes.

PROGRAMEU PROXIMITAT?

X.M: Sí, programem coneguts i si no són coneguts nostres, són coneguts a partir d'un altre. Clar, funcionem amb taquilla inversa, per tant, podem pagar el que podem pagar.

J.L: Sí, és una mica allò que es feia abans tipus vetllades musicals. Estic parlant del segle XIX eh, una vetllada cultural a casa que en lloc de fer-la al saló d'una casa aristocràtica ho fem en un garatge.

COM DECIDIU QUÈ PROGRAMEU?

J.L: La veritat és que tothom qui ve són amics o amics d'amics.

X.M: Per exemple, en Jordi Portada és tenor i ja ha vingut dos cops, i si li demanem tornarà a venir perquè li agrada molt.

Quan ve ja es queda a passar dissabte i diumenge i tot, i es queda a dormir.

J.L: Clar, els artistes el que tenen és que a banda de l'amistat, que ja hi juga a favor, també hi ha el tema de descobrir l'espai.

Aquest espai sona molt bé, cosa que pels músics és meravellós i pels actors també. És una cosa que hem estat de sort perquè hagués pogut ser un desastre. Un espai així de gran podria sonar fatal.

Llavors, clar, l'experiència no és només venir a actuar, sinó també venir a veure l'ambient. Habitualment després els convidem a

sopar i els oferim la possibilitat de quedar-se a dormir i l'endemà descobrir el Lluçanès.

JA ÉS UN PAQUET TOT INCLÒS, GAIREBÉ.

T.O: Clar, econòmicament els hi podem donar ben poc. Hi ha aquesta part de voluntariat per part d'ells també.

Poder oferir aquest petit plus, del sopar i si volen quedar-se a dormir aquí a casa o si no hi ha lloc a l'Hotelet.

AIXÒ HO PAGUEU VOSALTRES?

X.M: I tant. A vegades la taquilla inversa no dona i ho hem d'afegir i hi ha altres dies que sobra una mica i ho guardem per quan cal.

QUE US HI GASTEU ELS VOSTRES DINERS POT COSTAR UNA MICA D'ENTENDRE?

J.L: Igual que la gent es gasta diners en un equip de pesca, nosaltres ens gastem diners en fer un teatre a casa.

X.M: És el nostre hobby, per això si cal pagar un petit pot de pintura doncs ho fem de la nostra butxaca i ja està.

T.O: També ens agrada posar aquests petits espais de comodi-

tat. Per exemple, vam comprar una estufa per l'hivern quan fa fred que tenim engegada tota la tarda perquè s'escalfi. També hem comprat unes mantetes per qui vulgui. Clar, no podem pas parar de fer coses a l'hivern.

També hem creat un punt d'intercanvi de llibres aquí a l'entrada. Són el petit plus que dèiem. També hi ha aquest paral·lisme, no? Tenim una fogaina, que és com una estufa que servia per cuinar el menjar dels animals.

X.M: Això ho tenien els meus avis a casa i quan van marxar la vaig portar cap aquí. Encara l'hem de restaurar, però al que anàvem. Servia per fer menjar pels animals, es feia foc a sota i llavors hi ha una petita caldera a dalt on el menjar es va coent a poc a poc.

T.O: D'aquí ve el paral·lisme, aquí el que fem és coure la cultura a poc a poc.

AMB UNS INGREDIENTS VARIATS I DE PETIT FORMAT.

J.L: També hi ha el tema generacional. Aquí ve gent de totes les edats i això és molt important. Ve gent molt gran crec perquè aquí encara tot és analògic: si vols venir, obres la porta i ja està, no cal comprar les entrades per internet ni res. No hi ha el filtre digital que té avui en dia el món de la cultura.

La poesia, sí que és un tema que ens singularitza. A veure de les 27 propostes que hem fet fins ara, la poesia hi té un pes important. Perquè també hi ha molt pocs espais on es programi poesia. Fa por a vegades, però nosaltres tenim la llibertat que no ens hi guanyem la vida, per tant, podem fer el que volem. La llibertat dels marginals.

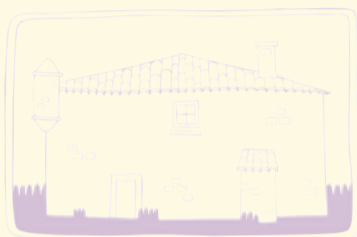
Ja està bé que hi hagi cultura subvencionada, perquè si no hi ha moltes coses que no es farien. Però crec que és molt important que hi hagi aquesta pràctica cultural a peu de carrer. Amb la voluntat de practicar cultura amb l'únic objectiu de compartir-la.//

Practicar la cultura amb l'únic objectiu de compartir-la

EN MOVIMENT

Acció del cos que canvia de posició per expressar energia, vitalitat i llibertat

LA SERRA
sport & wellness

LA VOLTA DE L'AVI

Brota la Primavera. Els camps de colza grocs a vessar, el verd del Lluçanès, aquesta olor. La Volta de l'Avi és treure la pols a la bicicleta quan ja fa prou calor i quan tot és explosió: de colors, d'olors, d'emocions. És la primera sortida que faig cada any. L'inici de la temporada de bicicleta de carretera.

I per tu, què és la Volta de l'Avi?

No n'hem sabut esbrinar l'origen concret – o potser és que en té diversos –, però sí que ens porta a una idea clara: cada territori té una ruta que és molt seva. La ruta de la gent. La que coneixen els de casa i la senten seva.

La Volta de l'Avi: la ruta de ciclisme de carretera de gran popularitat al Lluçanès. Passa per Prats de Lluçanès, Sant Feliu Sasserra i la Torre d'Oristà, en forma circular. Però també es pot començar des d'altres punts –Oristà, Olost– i enganxar-se al recorregut principal.

Existeix a la plataforma esportiva Strava, amb més de 100 milions d'usuaris a escala mundial, un segment anomenat La Volta de l'Avi, que comença des de Prats i s'ha completat més de 2.300 vegades per més de 240 ciclistes des de la seva creació. També n'hi ha altres que parteixen de diferents pobles o bé corresponen a trams concrets de la ruta.

Però més enllà de les dades, continua sent això: la ruta de casa. Si dius "anem a fer uns avis aquesta tarda?" a algú que no sigui del Lluçanès, probablement no t'entendrà. I crec que és per això que hi torno any rere any, primavera rere primavera.// **ABRIL ROMA**

Fitxa tècnica: 24 km i 330 m de desnivell positiu

FER COMARCA DES DE LA PROXIMITAT

Ramon Padrós
President de la Mancomunitat del Lluçanès i alcalde de Sant Martí d'Albars

El Lluçanès té avui una oportunitat molt important: construir una eina pròpia per donar una millor resposta als nostres pobles i als seus habitants. La Mancomunitat del Lluçanès ha de servir, sobretot, per això: per preparar un Consell Comarcal útil, proper i capaç d'adaptar-se a la realitat del territori.

Quan parlem de futur, no parlem de grans paraules ni de promeses buides. Parlem de coses concretes: mantenir i millorar serveis, escurçar distàncies entre administració i ajuntaments, escoltar millor cada municipi i prendre decisions pensant en el dia a dia de la gent. Aquest és el repte que

tenim i també la responsabilitat que assumim.

El Lluçanès és un territori divers, amb pobles petits, necessitats diferents i una identitat molt marcada. Justament per això necessitem una estructura àgil, capaç d'entendre aquesta realitat i de respondre-hi amb més rapidesa i més sensibilitat. Tenir un Consell Comarcal propi ha de voler dir això: més proximitat, més capacitat d'adaptació i més atenció al que necessita cada poble.

El camí que tenim al davant demana feina, rigor i col·laboració.

Hi ha serveis que caldrà anar construint des d'ara, com l'assistència tècnica o l'àmbit social, i n'hi ha d'altres que continuaran un temps compartits amb altres administracions. Això no és cap feblesa. Al contrari: vol dir fer les coses bé, amb sentit pràctic, i posar sem-

pre al centre el millor servei al ciutadà.

També vol dir reforçar la identitat del Lluçanès sense tancar-nos a ningú. Som un territori amb patrimoni, activitat econòmica, sector primari, iniciativa i una manera de fer pròpia. Però sabem que el futur també passa per cooperar, per entendre'ns amb altres institucions i per sumar sempre que convingui.

La nova comarca no s'haurà de jutjar per les promeses, sinó per la seva capacitat de ser útil. Si som capaços de respondre

Si som capaços de respondre millor, més ràpid i més a prop, voldrà dir que anem pel bon camí

millor, més ràpid i més a prop, voldrà dir que anem pel bon camí. Aquesta és la feina que tenim entre mans. I aquesta és, també, la comarca que volem ajudar a fer créixer, amb ambició, amb serenor, amb els peus a terra i sempre amb optimisme.//

GRUP D'ESTUDI DE PLANTES DE L'ENTORN

Amb l'arribada de la primavera, el paisatge es torna a omplir de vida i el Lluçanès canvia de ritme. Els prats reverdeixen i, sense fer soroll, apareixen les primeres flors. Algunes són discretes, d'altres més vistoses, però totes tenen un paper essencial dins l'ecosistema. És en aquest moment quan el paisatge es transforma en un mosaic de colors que convida a caminar, observar i, sobretot, a mirar amb més atenció.

Entre les flors més primerenques trobem els narcisos, amb el seu groc tan visible i inconfusible, per la seva forma de trompeta. És una planta bulbosa, fet que li permet rebrotar cada any, i pel seu aroma intens algunes espècies s'utilitzen en perfumeria. El trobarem en prats i marges, sovint en petits grups que esquitxen el paisatge. És la imatge més clara que la primavera ja és aquí, però alerta: és una planta tòxica si s'ingereix i no té cap ús domèstic.

Més discretes, però igualment fascinants, són les orquídiades silvestres. El Lluçanès és un bon lloc

Flors que tornen cada any (i que no s'han de collir)

Ophrys catalaunica, abellera catalana

per trobar-ne, gràcies a la combinació de prats, sòls calcaris i boscos oberts. Aquestes extraordinàries plantes imiten insectes per atraure els pol·linitzadors, depenen dels fongs del sòl per créixer i poden trigar anys a florir. Aquesta complexitat les fa especialment fràgils, per la qual cosa hem de tenir molt present una idea fonamental: podem mirar, però no collir.

Tant els narcisos com les orquí-

dies comparteixen una necessitat bàsica: quedar-se allà on creixen, ja que collir-les impedeix que es reproduïxin i, a més, fora del seu entorn duren ben poc.

En el cas de les orquídiades, el problema és encara més greu: arrencar-ne una és fer-la desaparèixer per sempre, perquè es destrueix tota la planta, inclosa la part subterrània, i es trenca el seu cicle vital. Depenen d'una relació molt complexa amb els fongs del sòl i, sense aquest equilibri, no poden tornar a desenvolupar-se. Arrencar-les és, per tant, eliminar-les definitivament d'aquell lloc.

Descobrir-les és un privilegi que tenim a l'abast. Respectar-les és responsabilitat nostra i el millor camí per poder gaudir-ne durant anys.

Per a qui vulgui aprofundir més o identificar espècies, hi ha iniciatives com el grup Orquídiades de Catalunya, que comparteixen informació, observacions i sortides sobre aquestes plantes al territori: <https://ophrys.cat/activitats/>

La proposta cultural

RESSENYA HISTÒRICA

Per Leticia Caballé Àrdid

Hi ha històries que no desapareixen mai del tot: simplement es transformen. Canvien de noms, de déus, de sants i de monstres, però continuen explicant —amb altres formes— els mateixos conflictes essencials. El cas d'Horus i Sant Jordi és un dels exemples més suggeridors d'aquesta persistència dels mites al llarg dels segles.

Un dels territoris on el cristianisme primitiu es va difondre amb més força fou Egipte. En el procés de construcció de la iconografia de la nova religió i de formulació de les seves creences, el cristianisme es va adaptar a tradicions religioses preexistents i es va nodrir dels referents culturals del territori, especialment de la mil·lenària cosmogonia egípcia, esdevenint en part, hereu de la tradició religiosa faraònica. Osiris, vinculat a la mort i la regeneració; Isis, associada a la maternitat sagrada, que més tard encarnarà la Verge Maria; o Seth, figura del desordre i el mal sovint equiparada a Satanàs, en són alguns exemples evidents.

Però el salt més sorprenent arriba quan entrem en el terreny dels herois i els dracs.

Abans de res, convé recordar que Sant Jordi és una figura històrica del cristianisme primitiu. Segons la tradició, hauria estat un soldat romà d'origen capadoci que va viure a finals del segle III i inicis del IV. Martiritzat durant les persecucions

de Dioclecià per haver confessat la seva fe cristiana, va ser venerat com a màrtir i sant, especialment a l'Orient cristià. Amb el temps, la seva figura històrica es va anar recobrint de capes llegendàries fins a cristal·litzar en la imatge universal del cavaller que venç el drac.

I és precisament aquí on alguns estudiosos veuen un eco molt més antic. L'egiptòleg Nacho Ares ho formula de manera contundent: "Sant Jordi és en realitat Horus". I el drac? Seria Seth, "en la seva forma animal de cocodril o també

d'hipopòtam". En aquesta lectura, el cristianisme primitiu hauria reutilitzat estructures simbòliques ja existents i hauria fet evolucionar Horus fins a convertir-lo en Sant Jordi. El bressol d'aquesta assimilació cal cercar-lo en el cristianisme copte d'Egipte, hereu directe de la tradició faraònica. Tal com explica Ares, el vell arquetip del bé triomfant sobre el mal no desapareix, sinó que es transforma: d'un univers pagà a una lectura cristiana que reinterpreta en lloc de destruir.

I és aquí on el mite pren cos. La lluita entre Horus i Seth, segons alguns papirs, s'hauria situat al desert de Ker-Aha, a l'est del Caire actual. La de Sant Jordi amb el

drac, en canvi, es localitza tradicionalment a la ciutat Líbia de Siloha. Dos escenaris llunyans, però connectats —segons alguns autors— per una mateixa transmissió simbòlica que hauria viatjat des d'Egipte cap a Occident.

Les connexions no s'acaben aquí. També el nom obre una via d'interpretació sorprenent. L'egiptòleg Hans Goedicke ja va suggerir que Jordi podria derivar, d'alguna manera llunyana, d'Horus. El nom del déu s'hauria pronunciat "jor", una arrel que, segons aquesta hipòtesi, perviu en múltiples llengües europees: George, Jorge, Giorgio, Jörg o Jorj. "Les similituds fonètiques són clares", afirma Ares, tot i que la filologia majoritària ho atribueix a l'evolució del grec Georgios.

Sigui com sigui, les coincidències continuen alimentant la fascinació. I encara hi ha una imatge que ho concentra tot. Un relleu del segle IV de l'art copte primitiu, conservat al Museu del Louvre, ho il·lustra amb força. El conservador Cédric Meurice el descriu amb precisió: Horus hi apareix com un cavaller d'inspiració romana, amb cap de falcó, en el moment de vèncer Seth, representat aquí en forma de cocodril.

En definitiva, no parlem tant de continuïtats directes com de metamorfosis culturals. Entre Egipte i l'Europa medieval, entre Horus i Sant Jordi, els mites no desapareixen: es transformen. Canvien de nom, de forma i de context, però continuen explicant el mateix impuls humà. Potser perquè, sota totes les capes, la pregunta continua sent la mateixa: com s'enfronten, a cada època, la llum i la foscor, l'ordre i el caos?//

EL RACÓ DE LA FEINA

Vols treballar amb nosaltres?
Envia'ns el teu currículum a cv@rotorprint.com

Olost
www.rotorprint.com

OFEREIXO FEINA

» GEROCULTOR/A a centre de Serveis de Gent Gran d'Olost. Contacte: sumaracciosocial.cat (R617/01)

» PEÓ DE GRANJA Prats de Lluçanès. T: 607 15 95 11 o 682 70 95 28 (XALOC R617/01)

» PEÓ DE BRIGADA a l'Ajuntament Sant Feliu Sasserra. T: 607 15 95 11 o 682 70 95 28 (XALOC R616/02)

» PERSONA POLIVALENT a l'Ajuntament Sant Boi del Lluçanès. T: 607 15 95 11 o 682 70 95 28 (XALOC R616/03)

» OPERARI/A per a l'elaboració, maduració de formatges i comandes a Perafita. T: 607 15 95 11 o 682 70 95 28 (XALOC R615/02)

» CUIDADOR/A DE GRANJA a Oristà. T: 607 15 95 11 o 682 70 95 28 (XALOC R615/07)

» PEÓ DE MANTENIMENT a l'Ajuntament d'Alpens. T: 607 15 95 11 o 682 70 95 28 (XALOC R615/03)

» PEÓ DE MANTENIMENT a l'Ajuntament de Sant Agustí de Lluçanès. T: 607 15 95 11 o 682 70 95 28 (XALOC R615/04)

» PALETA a Prats de Lluçanès. T: 607 15 95 11 o 682 70 95 28 (XALOC R615/05)

» OPERARI/A per a obrador càrnic a Alpens. T: 607 15 95 11 o 682 70 95 28 (XALOC R615/06)

» CUIDADOR/AD'ANIMALS I JARDINERIA a Santa Maria de Merlès. T: 607 15 95 11 o 682 70 95 28 (XALOC R614/14)

» FISIOTERAPEUTA a residència d'avis de Sant Boi. Tarda. T: 687 083 081 (R614/15)

LA VINYETA de Caruca Ballesteros

DIRECTORI D'EMPRESSES DEL LLUÇANÈS

AGRARI · ANIMALS · BOSC · ENERGIA

AGROPECUÀRIA

Grans
info@gransllucanes.com
www.gransllucanes.com

- Divisió Agrícola
- Divisió Biomassa
- Divisió Transports
- Divisió Ramaders

CAVALLS

Coaching Salut i de Vida
Amb el teu cavall, a casa teva.

Lola Ripollon Informera i Coach amb cavalls
TEL: 609935.343
lola.r@coaching.cat

Ballús

Servei, qualitat i confiança

www.ballus.cat · @ballus

ENERGIES

engiaux
renovables

Empresa d'Enginyeria i Instal·lacions d'Energies

C/Sant Just, 9 · Bar 7a
08500 Vic
engiaux@engiaux.com
www.engiauxrenovables.com

T. 93 883 66 78

JARDINERIA I TREBALLS FORESTALS

TALLABOSC

SERVEIS FORESTALS

Joan Gutiérrez tallabosc@gmail.com
629337544 @tallabosc

Associació de propietaris forestals del Lluçanès

Venda de llenya a l'engròs i al detall

T. 671 093 907
tecnic@apflucanes.cat

MONVERD JARDINERIA

690 86 99 52

AMÉS JARDINS

PODA · CONSTRUCCIÓ MANTENIMENT · REG

t 699 820 125 @jardinsames

ENGINYERIA I TREBALLS FORESTALS J. ROCADEMBOSCH

VENDA DE LLENYA
Tel. 608 395 330
650 693 727

Santa Eulàlia de Puig-Oriol (LLUÇÀ)

japan espais

jardineria · paisatgisme · natura

Disseny
Construcció
Instal·lacions
Manteniment

Tel: 678 313 543
info@japanespais.cat
www.japanespais.cat

JARDINERIA MUNTADAS

MANTENIMENT
PLAES
DEBROCATS

Mari Muntada (belle)
T 650 580 962
Gisla

semo

Venda, reparació i lloguer de maquinària i accions pel jardí, el bosc, horticultura i espais exteriors.

Av. Bellmunt 23, Manlleu
T. 600-833-78
info@semo.cat

MECÀNICA

Enric Solà
650 507 143

Mecànica | Electromecànica | Treball de soldadura
Taller mòbil, servei a domicili

MOTRIO

GARATGE PASSEIG, S.C.C.L.

Polígon Les Saleres, 28
Tel. i Fax: 93 856 04 14
08513 Prats de Lluçanès
gpasseig@gmail.com

NORRA motor

MANTENIMENT I REPARACIÓ DE VEHICLES

Tel. 93 852 79 97 | 627 866 575
Sant Boi del Lluçanès

reMAQ

REPARACIÓ MAQUINÀRIA D'EXCAVACIÓ

Josep M^o Sabata Folch
C/ Vell, 37 Sant Bartomeu del Grau
679 448 444

SERVEI TALLER MÒBIL

J. COMPANYY

DE TOT EN MAQUINÀRIA AGRÍCOLA, AUTOMOCIÓ I SOLDADURA

938 530 228
+34 606 798 559
PERAFITA

ASSEGURANCES · ADVOCATS · GESTORIES

agc ASSESSORS D'EMPRESA

93 856 06 57
93 850 87 67

Plaça Nova, 20
Prats de Lluçanès, 08513

Gabinet Advocats Osona

Laura Juez Juli Roma Ariadna Prat

C. Verdguer 14, 2n - Vic - NOU1
T. 93 866 00 44 - 421 258 277

Civil - Penal - Laboral

Notari Prats de Lluçanès

Lluís Colomé

Dilluns	9:00 - 14:00
Dimarts	8:00 a 14:00 - 16:00 a 19:00
Dimecres	9:00 - 14:00
Dijous	8:00 a 14:00 - 16:00 a 19:00
Divendres	9:00 - 14:00
Dissabte	- Cita prèvia -

Carrer de la Ura, 4, 2^a 2^a 9383601026 info@notarialluiscolome.com

BORRALLERAS

ADVOCATS
CONSULTORIA EMPRESARIAL

ADVOCATS · GRADUATS SOCIALS · ASSESSORS FISCALS · TÈCNICS TRIBUTARIS

Plaça de Cal Niquet, 1 - Prats de Lluçanès
Tel. 93 856 06 50 | Fax: 93 850 81 78

www.borralleras.com

AGIL

Plaça Nova, 1 | 08513 Prats de Lluçanès
T. 93 850 87 95 | F. 93 850 87 97
agil@agil.cat

www.agil.cat

DÈDAL

Dr. de la Fusina, 17, 1r. Vic
08500 Vic
T 93 889 35 21

C/ de la Fusina, 17, 1r. Vic
08500 Vic
T 93 889 35 21

Antoni Iborra Nàsser Aoukhiyad

Laboral
Civil
Penal
Administratiu
Extranjeria

AIOS

Assessorament - Ajuts i subvencions
Administració de Reserves - Assegurances

PRATS DE LLUÇANÈS
C/ Major 38
93 856 01 62
633 448 198

NAVÀS
Pg. Ramon Valls, 87
93 839 29 97
602 252 754

MMP ADVOCATS

Margarita Masramon Petitbò

Prats de Lluçanès
Passeig Lluçanès, 37 baixos
Tel. 93 850 80 22

Olost
Carrer Dr. Adell, 4
Tel. 93 888 05 45

info@mmpadvocats.cat

MAIG

SANTA EULÀLIA_ EXPOSICIÓ
Abans miràvem la lluna per tot - Meteorologia popular. Hores concertades a llusa@luca.cat o bé al 93 855 40 62. Al Centre de Recursos i Estudis de la Transhumància.

DIVENDRES 1 DE MAIG

SANT BARTOMEU DEL GRAU_ CAMINADA a Santa Perpètua i esmorzar. Sortida a les 9 de la plaça Doctor Griera.

SANT BOI DE LLUÇANÈS_ GRAND DÉPART del Tour du Lord, durant tot el dia.

DISSABTE 2 DE MAIG

LA TORRE D'ORISTÀ_ VISITA GUIADA a Puig Ciutat, a les 11 del matí.

DIUMENGE 3 DE MAIG

SANTA CREU DE JUTGLARS_ FIRA DE LA TRANSHUMÀNCIA. CAMINADA popular seguint el camí ramader, sortida a 2/4 de 9 del matí a la plaça Major d'Olost. **ESMORZAR POPULAR**, a les 9 del matí al local social. **TALLER DE CISTELLERIA**, a càrrec de Cristina Sánchez, a les 10 del matí. **FARCELL DE JOCS**, d'11 del matí a 1 del migdia. **ACCIÓ TEATRAL** "El Tractant", a càrrec de Ramon Villegas, a 2/4 de 12 del migdia. **TASTET DE PRODUCTES** d'Olost, al migdia.

PRATS DE LLUÇANÈS. RUTA DE LA LLET, a 2/4 d'11 del matí al Soler de n'Hug.

DILLUNS 4 DE MAIG

SANTA CREU DE JUTGLARS_ CURS TÈCNIC en manteniment de piscines, de 9 del matí a 2 del migdia al Consorci del Lluçanès. **CURS BÀ-**

SIC D'HIGIENE I MANIPULACIÓ D'ALIMENTS, de 10 del matí a 1 del migdia, al Local Social.

DIJOURS 7 DE MAIG

ALPENS_ PASSEJADES El Lluçanès cap als 100, a les 4 de la tarda davant del Casino.

SANTA CREU DE JUTGLARS_ XER-RADA Crèdits climàtics al Lluçanès, amb Teresa Cervera, a les 5 de la tarda al Local Social.

DIVENDRES 8 DE MAIG

SANT BOI DE LLUÇANÈS_ PASSEJADES El Lluçanès cap als 100, a 2/4 de 10 del matí a la plaça Nova.

PRATS DE LLUÇANÈS_ CAP DE SETMANA JOVE. BUBBLE FUTBOL, a partir de les 6 de la tarda al pavelló Municipal. **SOPAR JOVE**, a les 9 del vespre als Jardins de Cal Bach.

DISSABTE 9 DE MAIG

PRATS DE LLUÇANÈS_ CAP DE SETMANA JOVE. SCAPERROOM, a les 11 del matí als Jardins de Cal Bach. **OBRA DE TEATRE** *Coordenades, Atles Col·lectiu*, amb Jordi Pedragosa, a les 7 de la tarda al Cafè Teatre Orient.

ALPENS_ CONCERT *Serrat Íntim* a càrrec The Cavaliers, a les 7 de la tarda al Casino.

SANT BARTOMEU DEL GRAU_ CICLE DE TEATRE. *Un estrany visitant*, a les 6 de la tarda al Casal.

OLOST_ ESPAI DE CINEMA. Sessió familiar, amb *El meu monstre i jo*, a les 6 de la tarda al Centre Cívic. **RAID HÍPIC PROMOCIÓ I PONI RAID**, al matí al camp de futbol vell.

DIUMENGE 10 DE MAIG

PRATS DE LLUÇANÈS_ MERCAT DE COOPERATIVES escolars del Lluçanès, durant tot el matí a la plaça de l'Església.

SANT BARTOMEU DEL GRAU_ 3R MEMORIAL RAMON CASALS. Trobada de cotxes i motos clàssiques, a les 9 del matí al centre del poble.

DILLUNS 11 DE MAIG

SANT BOI DE LLUÇANÈS_ SETMANA CULTURAL. Pel·lícula *The Physician II V.O.S.* Grups d'anglès. A les sis de la tarda a la Biblioteca Pública.

SANTA CREU DE JUTGLARS_ CURS TÈCNIC en manteniment de piscines, de 9 del matí a 2 del migdia al Consorci del Lluçanès.

DIMARTS 12 DE MAIG

SANT FELIU SASSERRA_ PASSEJADES El Lluçanès cap als 100, a 2/4 de 10 del matí a l'Ateneu.

SANT BOI DE LLUÇANÈS_ SETMANA CULTURAL. Taller de memòria *Una fotografia, una vida*, a l'Espai a 1/4 de 4 de la tarda.

DIMECRES 13 DE MAIG

PRATS_ TALLER DE CUINA, de 4 a 6 de la tarda al Casal del Jovent.

SANT BOI DE LLUÇANÈS_ SETMANA CULTURAL. Ruta màgica a Els Munts, a la Ludoteca a 2/4 de 5 de la tarda.

DIJOURS 14 DE MAIG

SANT BARTOMEU DEL GRAU_ PASSEJADES El Lluçanès cap als 100, a 2/4 de 10 del matí al Casal dels Avis.

PATATES AMB PELA

INGREDIENTS

- » 1 kg de patates
- » 4 o 5 tires de cansalada
- » Uns quants grans d'all
- » Julivert
- » Sal

PREPARACIÓ

1. Renteu molt bé les patates i poseu-les en una olla, cobertes amb aigua i una mica de sal.
  2. Escalfeu-les fins que arrenquin el bull i deixeu-les durant 20-30 minuts a foc mitjà. Sabreu que estan cuites quan, en punxar-les amb un escuradents, quedin toves fins al centre.
  3. Mentre bullen les patates, talleu la cansalada a daus petits o a tires. Poseu-la en una paella freda sense oli i deixeu-la fins que estigui ben sofregida.
  4. Quan la cansalada estigui daurada, retreu-la.
  5. En la mateixa paella, aprofitant el greix que ha deixat anar la cansalada, afegiu-hi les patates tallades ben fines (si la pela és fina, no cal ni pelar-les!).
  6. Afegiu-hi all i julivert tallat petit i deixeu que s'enrosseixin. Per acabar, afegiu-hi la cansalada que heu cuit per acompanyar-les.
- Si voleu que el plat sigui més lleuger, enrosseixu-les amb oli d'oliva en lloc d'utilitzar el de la cansalada. Sigui com sigui, són d'allò més bones!*

GRUP DE TREBALL DE LA MEMÒRIA
SOBREMUNT

FARMÀCIES DE GUÀRDIA

	De 9 a 20:30h	De 20:30 a 9h
1	dj ATLÀNTIDA	ATLÀNTIDA
2	dv AUSA	AUSA
3	ds POU	POU
4	dg ST. BARTOMEU	FARGAS
5	dl OLOST	ARUMÍ
6	dt PRATS	URGELL
7	dc ST. BARTOMEU	EURAS
8	dj OLOST	ALIBERCH
9	dv BARNOLAS	BARNOLAS
10	ds TERRICABRAS	TERRICABRAS
11	dg ST. BARTOMEU	POU
12	dl OLOST	PORTAL DE QUERALT
13	dt PRATS	YLLA-CATALÀ
14	dc ST. BARTOMEU	CONSTANSÓ
15	dj PRATS	VILAPLANA

Els caps de setmana i festius, tant al matí com a la nit, faran les guardies les farmàcies de Vic.

Les farmàcies del Lluçanès continuen amb l'horari habitual d'obertura dels dissabtes al matí. Diumenge al matí, la Farmàcia Viver de Prats també obre.

NOUS AL DIRECTORI D'EMPRESSES DEL LLUÇANÈS

Osteopatia i Fisioteràpia
Marc Fàbrega Puig
687 53 46 44
Pl. Nova 6, Prats de Lluçanès
També a domicili!

FotoContrast
@foto.contrast | T 646 03 01 67
Plaça Nova, 15 - Prats de Lluçanès

RESTAURANT
La Mola
de dimarts a divendres
de 8.30 h a 17 h
dissabtes i diumenges
de 8 h a 17 h
93 888 04 52

Una comarca tan petita, que només l'expliquem completa

3000 exemplars, 70 punts de distribució
Actualitat cada 15 dies, territori tot l'any

LaRella, que els camps no quedin erms

DIRECTORI D'EMPRESSES DEL LLUÇANÈS

OBRES

ESCURA-XEMENEIES

L'ESCURA-XEMENEIES QUE XIULA
XAVIER DORCA
Tel. 610 332 376 ELS HOSTALETS DE BALENYÀ

ESCURA-XEMENEIES
Toni Domènech
Netegem:
xemeneies, calderes,
llars de foc, estufes...
639 78 72 83
A TOT EL LLUÇANÈS

GRAVES · EXCAVACIONS

GRAVES I EXCAVACIONS J. PLA SL
Ctra. St Quirze, 35-A
Sta. Eulàlia de Puig-oriol
08514-Lluçà
T.: 689 07 56 12
93 855 40 28

ANTONI SALADA COROMINES
Santa Anna EXCAVACIONS I TREBALLS AGRÍCOLES I FORESTALS, S.L.
"LA CASETA" T. 609 873 996
08515 SANT MARTÍ D'ALBARS

GRAVES I EXCAVACIONS
CASTELLOT S.A.
93 856 05 76

EXCAVACIONS HOSTALER S.L.
659 08 26 18
93 888 97 76
info@excavacionshostaler.com
WWW.EXCAVACIONSHOSTALER.COM

ARQUITECTES

Masia Verda PERE MOLINA I VALL-LLOVERA
ARQUITECTE ESPECIALISTA en MASIES I CASES de POBLE
www.masiaverda.com
peremolina@coac.net
telf 647440843

PUJOL ARQUITECTES
Estudi Arquitectura i Arquitectura Tècnica
C/ Camí del Moll, nº 8
08516 Olost
C/ Bertran, nº 19-21, Bx.
08023, Barcelona
Mòbil: 678 01 66 08
607 99 75 27

Estudi d'interiorisme
Projectes i direcció d'obres
Habitatges, ús comercial, hostaleria i mobiliari
Prats de Lluçanès
+34 690 725 530
david@blanquedisseny.com
www.blanquedisseny.com **B**

xandri INSTAL·LACIONS
617 97 83 78

MARC REINA
PINTURES, DECORACIÓ I ARTS APLICADES
650 38 10 10
mreinaorra@gmail.com

CONSTRUCTORS

MADRONA
CONSTRUCCIONS I ENCOFRATS
Tel. +34 676 32 73 73
www.construmadrona.com

FUSTES solà s.l.
SERRADORA - PALETS
BIOQUERIA - BIOMASSA
Tel. 938560228
sola@fustessola.com
www.fustessola.com
Prats de Lluçanès

MOBLES BLANQUÉ
Pg. del Lluçanès, 43, baixos
08513 Prats de Lluçanès
Tel./Fax: 93 856 01 87
moblesblanque@gmail.com

GRUES BERGA S.O.
www.gruesberga.net
Grues mòbils telescòpiques - Camions ploma
Bombes de formigó - Transport
Cistelles elevadores amb braç articulat
Pol. Ind. La Valldan - C/ St. Bartomeu, par. 76
08600 BERGA - gruesberga@gruesberga.com
93 821 23 27 / 616 410 108
616 410 101 / 616 410 102

CONSTRUCCIONS CIRERA
T. 609 68 48 64
Arnau Cirera
ARQUITECTE TÈCNIC
Dissenyador d'interiors
T. 660 74 57 07
C/ de l'Aragó, 5 i 20
PRATS DE LLUÇANÈS
construccionscirera.cat

VALL CONSTRUCTOR PERARITA SL
Passatge Sant Agustí, 21 - 08009 PERARITA
Tels. 938 293 973 - 93 833 01 97
vallconstructor@hotmail.com

MANIPULACIONS DE FUSTA
EMBATGES · FUSTERIA
BIGUES · ENCADELLATS
C/ dels Àlbers, S/N
08513 Prats de Lluçanès
T.: 93 850 80 35

FUSTERIA J. BOIXADÉ
Pla de la Bassa, 6
T.: 93 855 40 08 - T./F.: 93 855 40 27
08514-SANTA EULÀLIA DE PUIG-ORIOL
TES · PORTES · PORTES · PORTES · POR

CONSUMEIX AMB CRITERI!
**LaRella és possible gràcies a les empreses,
serveis, comerços i autònoms que s'hi anuncien!**

GRÀCIES!

 LA SOPA DE LLETRES

LOGOPÈDIA I PEDAGOGIA · 722 23 95 06
PSICOLOGIA · 677 09 91 55

Lloc on hom pot posar-se a cobert de la pluja. Cercar aixopluc.

**SOLUCIONS
SOPA DE
LLETRES DE
SANT JORDI**

Rei
Libre
Cavaller
Rosa
Tradició
Drac
Llança
Princesa

T	R	X	Y	S	R	M	C	H	R	F	P	C	V	B
R	E	U	Q	L	A	Y	P	P	J	N	T	A	Z	R
A	I	I	V	T	F	Z	B	J	W	V	K	V	Q	Z
D	O	C	A	R	D	X	B	M	O	Q	C	A	O	G
I	F	O	X	V	B	I	H	M	I	K	N	L	R	Y
C	R	A	Q	T	W	B	E	P	G	X	Q	L	I	Y
I	C	S	E	E	L	P	P	U	H	B	Z	E	A	B
Ó	M	E	R	E	L	K	H	A	M	Q	X	R	P	N
H	S	C	B	Z	W	H	X	Q	S	K	I	U	Y	T
I	C	N	I	W	Q	G	M	V	A	O	J	Y	E	Y
Z	P	I	L	N	X	T	T	R	Ç	E	R	H	J	L
J	K	R	L	L	N	K	G	X	N	Y	J	A	G	S
F	G	P	M	J	S	V	G	N	A	J	Z	C	S	N
W	Q	X	P	C	M	Q	D	J	L	E	C	G	N	Z
X	H	V	K	E	T	E	I	M	L	E	O	B	H	G

EL SUDOKU

	4		6				2	5
8		5	9					7
		2	1			8		
			5	8			4	2
	7	8						3
5		4	2	3	6	7		
			3			6		4
						2	8	
				5	1		7	9

**RESIDÈNCIA
DELS MUNT**

El sudoku és un exercici que revitalitza la ment i prevé del deteriorament cognitiu.

Sant Boi de Lluçanès
Tel. 93 857 80 56

ELS ENCANTS

ES VEN

- » MOLÍ ELÈCTRIC per blat o blat de moro. T: 686 462 202 (R617/01)
- » MÀQUINA DE TALLAR CARN. T: 686 462 202 (R617/02)
- » MÀQUINA D'ENGRUNAR BLAT DE MORO ANTIGA. T: 686 462 202 (R617/03)
- » CINTA D'ESPORT BH Ecobost 5FIVSS seminova. T: 689 875 369 (R617/04)
- » ESCALÈTRIC pista Hockenheim. Competició. Seminova. T: 689 875 369 (R617/05)
- » COTXE Peugeot Partner 2.0 HDI del 2005 amb 290.000 km. En bon estat. 3.000 € negociables. T: 620 305 335 (R617/06)
- » ESTRUCTURA DE LLIT INFANTIL de l'Ikea de 70 x 160 cm amb somier inclòs i molt poc ús. 30 €. T: 677 779 058 (R616/01)
- » COTXE Citroën Xsara de l'any 2003. T: 643 341 737 (R616/02)
- » TUBS ALÇADORS per superar el desnivell de la vorera i pujar-hi amb un vehicle. T: 608 947 279 (R616/03)
- » BICICLETA BTT Orbea H30 del 2023. Canvi Shimano 1x12 Deore. Talla L. En perfecte estat. 475 €. T: 622 858 655 (R616/04)
- » TRACTOR John Deere 2120 en perfecte estat, amb pala Tenias. T: 626 491 754 (R615/10)
- » PATINET ELÈCTRIC E2Plus II Ninebot. Nou, amb caixa, sense obrir. 195 €. T: 600 218 296 (R614/01)
- » ESTUFA DE GASOIL Sasac Augusta per 150 € i dipòsit de gasoil EUROLINTZ CONFORT 700L VERD per 300 €. S'han de recollir a Olost. T: 650 076 892 (R614/02)

- » MÀQUINA DE COSIR model Verthein dels anys 70 de color verd amb moble de fusta. 75 €. T: 629 374 419 (R614/03)
- » ESTUFA DE CUINA de pagès antiga de llenya de 75 cm. 75 €. T: 629 374 419 (R614/04)
- » BIDÓ d'acer inoxidable de 80 litres amb aixeta. 70 €. T: 629 374 419 (R614/05)
- » 2 BANYERES amb canviador de nadó. 20 €. T: 629 374 419 (R614/06)

ES COMPRA

- » CASA per restaurar o TERRENY URBANITZABLE econòmic. T: 600 204 799 (R614/07)

ES BUSCA

- » Masoveria o habitatge en cessió d'ús a canvi de restaurar. T: 600 204 799 (R614/08)
- » Professor/a de conversa amb anglès i/o francès. T: 620 621 246 (R615/11)

ES LLOGA

- » LOCAL a Olost, al centre. Antiga botiga. T: 616 066 842 (R617/07)

LES FOTOS DEL TEMPS

Envia les teves fotos del temps!

621 276 429

larellallucanes@gmail.com

Voltors a Perafita, el 18 d'abril.// F: POL ASENSI

Camps verds i el Pirineu encara nevat, a Sant Agustí de Lluçanès, el 21 d'abril.// F: ALÍCIA DE VILAR

La posta de sol i la colza al Dragon Khan, a Oristà, el 19 d'abril.// F: @JORDI_PUIG__

Castells vistos des de Cardona, el 20 d'abril, sobre el Lluçanès, on plovia.// F: @MONTERRATCANZO

La colza florida i els campanars d'Olost, el 19 d'abril.// F: MARC CANADELL

Posta de sol als camps de Sant Sebastià, a Prats de Lluçanès, el 15 d'abril.// F: ELISA LLORENS

CUQUES, PLANTES I FERES

A l'escrit anterior ens havíem quedat buscant d'on va treure el monumental Roure de la Senyora la matèria per construir la gran estructura de fusta que ara, seca com el suro, es va desmuntant. Vam veure que no havia sortit de la terra i tampoc de l'aigua, i la resposta és sorprenent: l'aire! Sí, la cel·lulosa, la lignina i els altres components de la fusta estan fets majoritàriament de carboni provinent de l'atmosfera. El Roure, mitjançant les fotosíntesi, va anar desfent el diòxid de carboni CO₂, per quedar-se el carboni i alliberar oxigen, que nosaltres necessitem per respirar. És tot pura màgia, el Roure en realitat és aire solidificat, aire que potser la Senyora va respirar en algun moment, ajudant al Roure a tenir CO₂ i, a

L'ARBRE VA TORNANT D'ALLÀ ON VA VENIR (Segona Part)

canvi, el Roure li va tornar oxigen que ella anava respirant sota la seva capçada. I potser encara va ser més increïble la relació entre el Roure i la Senyora: imaginem una eruga menjant fulles del Roure, imaginem també que cau a terra, i una Perdiu (*Alectoris rufa*) que passava per allà se la menja i al cap d'uns dies, el masover,

caçador empedernit, d'un tret la mata. L'endemà, aquella perdiu es servida per dinar a la taula del Vilar, on la Senyora l'assaboreix i sense saber-ho, incorpora carboni que formava part de la perdiu, de l'eruga i abans de les fulles del mateix Roure. Realment tots som part del mateix.

I d'aquesta manera, la Senyora i el Roure van anar compartint més que les hores passades sota la seva ombra. Van compartir matèria que va passar de l'un a l'altre, igual com ha estat fent el carboni des de temps immemorials, passant de l'aire, als vegetals, als herbívors, als carnívors i tornant altre cop a ser invisible als nostres ulls. Com fa el viatge de retorn a l'atmosfera, ho explicarem al pròxim escrit...//

F: RAMON BAUCCELLS

TAN LLUNY, TAN A PROP

ABANS MIRÀVEM LA LLUNA PER TOT

Fa tres anys, en una meravellosa llibreria que hi ha a Alins, al Pallars Sobirà, vaig trobar un petit llibre que es deia Abans miràvem la Lluna per tot. Es tracta del recull d'una exposició creada per l'Ecomuseu de les Valls d'Àneu, i era tan bonic que em va robar el cor, perquè parlava de meteorologia popular al Pirineu. Així que ràpidament em vaig posar en contacte amb ells i, per la meua sorpresa, l'exposició s'havia acabat: estava guardada.

—Com que guardada? —li vaig demanar.

—Si la vols, només l'has de venir a buscar i després la tornes —em va dir, tan amablement, l'encarregat del museu.

Els de Lluçà (que s'ha de reconèixer que són el poble més sensible del Lluçanès amb la protecció del cel —fa anys que tenen el Segell de Cel Fosc de la Generalitat de Catalunya, fet molt important perquè és l'única manera de garantir que la contaminació lumínica no ens apagui les estrelles—) van anar a buscar-la i la tenen aquí. Sí, ara la podeu veure al Centre de la Transhumància de Santa Eulàlia de Puig-Oriol, i no crec que us deixi indiferents.

Avui en dia, observo molt la tendència a menysprear el coneixement popular català. Si jo ara us digués que hi ha un estel que és l'estel dels pastors, algú de vosaltres el sabria reconèixer al cel?

Si us dic que, quan els pous d'aigua es feien a pic i pala, miraven la Lluna bona perquè, si no, l'aigua es colava i desapareixia, em creuríeu?

O que, quan tallaven un arbre per fer bigues per a les teulades, també hi havia una Lluna que feia que no se't corqués? I que, quan plantes els alls a la terra, si no mires la Lluna bona, surten cap a fora en una nit, com si algú hagués vingut a fer-te malifetes a l'hort?

Se m'acaba l'espai i el millor és que ho aneu a veure vosaltres mateixos. Feu una volta per Santa Eulàlia de Puig-Oriol, feu el got a Cal Penyora i visiteu *Abans miràvem la Lluna per tot*.

Si us he convençut, heu d'escriure a llusa@lluca.cat i concertar els horaris de visita.

El 22 de maig, en Pei Iborra inaugura al Casino d'Alpens *Astres a l'horitzó*, o sigui que hi haurà dues exposicions simultànies al Lluçanès vinculades al coneixement del cel... Per mi és Festa Major!//F: INÉS DIBARBOURE

Inauguració de l'exposició, el passat 11 d'abril.// F: PAT

DIRECTORI D'EMPRESES DEL LLUÇANÈS

RESTAURANTS · BARS · GRANGES · HOSTALS

ALPENS

El Casino
Terrassa | Bar | Teatre
93 852 71 23

LA TORRE

CAL TRUMFO
BAR RESTAURANT
938 129 129
do i dj 8.00-17.00
di i de 8.00-00.00 / dg 8.00-18.00

OLOST

SALA RESTAURANT
Plaça Major, 17 · Olost de Lluçanès
Tel. 93 856 01 06 · Fax 93 812 90 48
www.fondasala.com · info@fondasala.com
Tancat per festa setmanal
diumenge i diària estore, dimarts tot el dia

SOC D'OLOST
EST. 2006
TAVERNA EL CENTRE
620 44 66 40

LLUÇÀ

Foodal Primitiva
www.foodalprimitiva.com
628 63 12 46 - 93 853 00 75

BORREDÀ

EL RESTAURANT DEL CAMP DE L'UCARRÓS
93 823 92 50
677 40 65 71

LA QUAR

Hostal Sant Maurici
Ctra BV-4346, km. 3 - 08619 La Quar (Berguedà)
938 242 000 | @gloriamaurici
www.hostalsantmaurici.com

ST BARTOMEU

MAS MONELLS
RESTAURANT

STA. EULÀLIA

Cal Penyora
CUINA CATALANA
Plaça Major, 42 · T. 93 855 40 05
Sta. Eulàlia de Puigoriol

SANT AGUSTÍ

Ca la Cinta restaurant
666 135 614
Dijous, divendres
dissabte i diumenge
Dinars i esmorzars de forquilla

SANTA CREU

RESTAURANT La Mola
de dimarts a divendres
de 8.30 h a 17 h
dissabtes i dominages
de 9 h a 17 h
93 888 04 52

PRATS DE LLUÇANÈS

CAFÈ FUMANYA
C/ Major, 21
08513 Prats de Lluçanès
t 93 856 01 10
Cafè-fumanya Calapil

El bon gust
93 856 06 35
C/ DE LA FONT, 2
PRATS DE LLUÇANÈS

Orient
CAFÈ TEATRE
DILLUNS, DIMARTS-DIMERCRES
8.00h - 17.00h
DIJOUS I DIVENDRES
8.00h - 17.00h
18.00h - 00.00h
DISSABTE
18.00h - 00.00h
93 856 01 10
PRATS DE LLUÇANÈS

PRATS Doner Kebab Pizzeria Bar
de dilluns a dijous · 12:00 a 00:00h
caps de setmana · 12:00 a 01:00h
602 070 337
653 023 024
Servei a domicili al Lluçanès
Comanda mínima - 10 €
Demana tota la carta per WhatsApp

CAL PENSIRÓ
Restaurant Quèviures
Carrer Major, 5
08589 - Perafita
Telèfon 93 853 01 34

CAFÈ DEL MIG
PERAFITA 93 853 00 51
www.cafedelmig.cat
@cafedelmig

PERAFITA

SALUT

TRACTAMENTS, FARMÀCIA I ÒPTICA

FARMÀCIA VIVER
C/Major, 35 - PRATS DE LLUÇANÈS
93 856 02 87 - 699 29 41 20
info@farmaciaviver.cat
www.farmaciaviver.cat
SOM LA TEVA FARMÀCIA

Arcàdia
Espai viu de benestar, creativitat i comunitat
PASSERIL DEL LLUÇANÈS S. BAIXES
PRATS DE LLUÇANÈS
638 130 983
espai.arcadia@gmail.com
@espaiarcadia

centre de salut La Lira
C/ La Lira, 6 baixos
Prats de Lluçanès
Hores concertades

Angi
ESTÈTICA I TERÀPIES NATURALS
Tel. 93 856 05 90 / 662 315 810
Avinguda Pau Casals, 11
08513 Prats de Lluçanès
www.angideprats.es.tl

Judit
Plaça Major, 8
08589 - Perafita
93 853 08 97

Clínica Dental Codina
ODONTOLÒGIA GENERAL
ORTODONCIA
IMPLANTS
Dra. Ona Codina i Verdaguer
Núm. col. 3942
Av. Pau Casals, 46, 1r, 1a
08513 Prats de Lluçanès
Tel. 93 856 02 04
640 32 95 59

Lluçanès salut
òptica - parafarmàcia - ortopèdia
Baixos de la Pedra Dreta
C/Mossèn Vallès i C/del Mercat
tel i fax 93 850 88 23
Prats de Lluçanès

vital espai de benestar
621 180 776
C/ MAJOR, 44 BIS
PRATS DE LLUÇANÈS

PODÒLOGA
Eva Salló
679 94 95 78
OSTEOPATIA
Pablo Toral
610 091 385

Alimara
LA FARMÀCIA
Dimecres, dijous i divendres
de 9:15 a 13 i de 15 a 19 h
Dissabtes de 9 a 13:30
Plaça Nova, 18 - Prats de Lluçanès
Cristina - 678 339 990

Osteopatia i Fisioteràpia
Marc Fàbrega Puig
687 53 46 44
Pl. Nova 6, Prats de Lluçanès
També a domicili

Clínica Dental Lluçanès
C/Major, 25 Bx
08513 Prats de Lluçanès
t. 938 531 157 / 650 906 433
@fumanyadental

Txell Totsalut
REQUILIBRI ENERGÈTIC I FISIOTERÀPIA
677 341 741 Txell Catilla
C/ Ovínia, 1 08589 Perafita

Recupera la Pau i l'Equilibri Interior
Teràpia Tensaural · Olost
Sanació energètica per alleujar tensions, alliberar bloquejos profunds i recuperar la calma i el benestar.
Xavier Alimara - 20 Anys Al Teu Servei
Demana la Teva Sessió
tensaural@gmail.com 617 071 090

Osteopatia i Fisioteràpia
Marc Fàbrega Puig
687 53 46 44
Pl. Nova 6, Prats de Lluçanès
També a domicili

Clínica Dental Lluçanès
C/Major, 25 Bx
08513 Prats de Lluçanès
t. 938 531 157 / 650 906 433
@fumanyadental

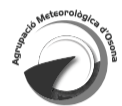
SORTIDA I POSTA DE SOL

☀️ 6:39 h - 8 de maig
 🌑 20:58 h - 8 de maig

LLUNES

○ 1 de maig
 ● 16 de maig

Més informació:

PRATS DE LLUÇANÈS
(700 m)

☀️ 27,10 °C · dia 22
 🌡️ 2,20 °C · dia 2
 🌡️ 14,40 °C
 🌬️ 47,5 km/h · dia 1
 ☁️ 41,10 L · 5 dies
 ☁️ 226,10 L
 ☁️ 17,60 L · dia 27

MERLÈS - BORRALLERAS
(594 m)

☀️ 27,50 °C · dia 22
 🌡️ 1,70 °C · dia 2
 🌡️ 13,60 °C
 🌬️ 56,3 km/h · dia 1
 ☁️ 26,20 L · 6 dies
 ☁️ 218,60 L
 ☁️ 8,80 L · dia 26

LLUÇÀ
(760 m)

☀️ 25,40 °C · dia 22
 🌡️ 3,60 °C · dia 14
 🌡️ 15,70 °C
 🌬️ 70,8 km/h · dia 14
 ☁️ 22,00 L · 6 dies
 ☁️ 213,50 L
 ☁️ 11,50 L · dia 12

ST. MARTÍ D'ALBARS
(662 m)

☀️ 27,20 °C · dia 22
 🌡️ 0,60 °C · dia 2
 🌡️ 13,80 °C
 🌬️ 77,2 km/h · dia 6
 ☁️ 25,20 L · 8 dies
 ☁️ 220,20 L
 ☁️ 9,00 L · dia 12

OLOST - MAS LLISCÀS
(558 m)

☀️ 27,70 °C · dia 10
 🌡️ 0,60 °C · dia 7
 🌡️ 14,10 °C
 🌬️ 64,40 km/h · dia 1
 ☁️ 37,00 L · 6 dies
 ☁️ 245,60 L
 ☁️ 12,40 L · dia 20

LA TORRE D'ORISTÀ
(572 m)

☀️ 27,10 °C · dia 9
 🌡️ 2,40 °C · dia 15
 🌡️ 14,40 °C
 🌬️ 54,7 km/h · dia 1
 ☁️ 23,40 L · 6 dies
 ☁️ 219,40 L
 ☁️ 9,80 L · dia 12

ALPENS
(871 m)

☀️ 26,20 °C · dia 22
 🌡️ 1,60 °C · dia 14
 🌡️ 14,90 °C
 🌬️ 66 km/h · dia 2
 ☁️ 60,60 L · 7 dies
 ☁️ 260,60 L
 ☁️ 33,40 L · dia 20

PERAFITA
(774 m)

☀️ 25,50 °C · dia 22
 🌡️ 1,60 °C · dia 2
 🌡️ 13,97 °C
 🌬️ 55,80 km/h · dia 1
 ☁️ 35,80 L · 8 dies
 ☁️ 230,90 L
 ☁️ 9,20 L · dia 20

OLOST - TRASSERRA
(740 m)

☀️ 25,20 °C · dia 22
 🌡️ 3,40 °C · dia 2
 🌡️ 15,40 °C
 🌬️ 66 km/h · dia 1
 ☁️ 37,20 L · 8 dies
 ☁️ 233,40 L
 ☁️ 9,80 L · dia 12

ORISTÀ
(460 m)

☀️ 27,90 °C · dia 22
 🌡️ 0,30 °C · dia 3
 🌡️ 15,10 °C
 🌬️ 49,90 km/h · dia 1
 ☁️ 37,60 L · 7 dies
 ☁️ 275,60 L
 ☁️ 11,60 L · dia 26

ST. AGUSTÍ - ELS MUNTS
(1.059 m)

☀️ 23,40 °C · dia 22
 🌡️ 2,00 °C · dia 14
 🌡️ 14,00 °C
 🌬️ 57,9 km/h · dia 14
 ☁️ 50,20 L · 7 dies
 ☁️ 241,40 L
 ☁️ 10,40 L · dia 12

ST. BOI DE LLUÇANÈS
(810 m)

☀️ 26,80 °C · dia 22
 🌡️ 0,10 °C · dia 2
 🌡️ 13,50 °C
 🌬️ 49,9 km/h · dia 1
 ☁️ 43,00 L · 8 dies
 ☁️ 266,60 L
 ☁️ 16,60 L · dia 20

SOBREMUNT - STA. LLÚCIA
(959 m)

☀️ 23,90 °C · dia 22
 🌡️ 2,90 °C · dia 2
 🌡️ 14,60 °C
 🌬️ 72,4 km/h · dia 1
 ☁️ 31,20 L · 7 dies
 ☁️ 173,80 L
 ☁️ 14,60 L · dia 20

SANT BARTOMEU
(878 m)

☀️ 24,40 °C · dia 22
 🌡️ 3,30 °C · dia 2
 🌡️ 14,80 °C
 🌬️ 54,7 km/h · dia 1
 ☁️ 39,20 L · 6 dies
 ☁️ 241,40 L
 ☁️ 19,80 L · dia 20

De l'1 al 30 d'abril

- ☀️ Temperatura màxima
- 🌡️ Temperatura mínima
- 🌡️ Temperatura mitjana
- 🌬️ Dia de més vent
- ☁️ Pluja mensual i dies amb precipitació
- ☁️ Pluja anual
- ☁️ Dia de més pluja

PEL MAIG, CADA DIA UN RAIG?

Estem a punt d'entrar al maig i un dels refranys més coneguts de la meteorologia d'aquest mes és el de "pel maig cada dia un raig". De fet, són nombrosos els refranys que fan referència a l'abundància i als beneficis de la pluja de maig, com "aigua de maig de raig a raig" o "maig humit fan el pagès ric". Però què hi ha de cert en aquestes dites? És real la percepció que el maig té molts dies de precipitació i és molt plujós? Si analitzem les dades històriques que tenim, veurem que, efectivament, el maig és el mes de l'any amb més dies de precipitació. La mitjana a Olost - Lliscàs és de 13,60 dies, a Alpens 13,50

dies, a Oristà 12,33 dies, a Prats 11,80 dies, a Sant Boi 11,70 dies, a Perafita 11,10 dies, a Merlès 11,00 dies o a Lluçà 10,17 dies. La mitjana de precipitació mensual és també molt alta; en el cas de Prats amb 85,87 mm, Merlès amb 84,42 mm i Oristà amb 83,06 mm és el mes més plujós de l'any. A Lluçà amb 84,80 mm, a Perafita amb 76,60 mm i Olost - Lliscàs amb 75,57 mm és el segon més plujós després del setembre. A Alpens amb 101,90 mm és el segon més plujós després de l'agost i a Sant Boi amb 90,90 mm, és el tercer després del setembre i el juny. El saber popular, un cop més, es reitera llest i cert.//

REFRANYS METEOROLÒGICS

Abril amb tija, maig amb espiga.

Aigua d'abril i de maig rosades fan ses anyades.

Abril fa la flor, maig fa l'honor.

Abril finit, el camp florit.

El maig arribat, el gec descordat.

Abril i maig compassats componen tots els sembrats.

Entre l'abril i el maig es fa la farina per tot l'any.

ABRIL CÀLID I AMB MENYS PRECIPITACIÓ DE L'HABITUAL

A dos dies per acabar l'abril (dades a dia 28) i a l'espera de si aquests dies que resten es produeixen ruixats o tempestes que acumulin quantitats significatives de precipitació i capgirin la tendència actual, podem dir que fins ara ha sigut un abril més sec del que és normal. Les temperatures mitjanes també han estat molt superiors a les esperades.

En tots els observatoris dels quals disposem de dades comparatives, la precipitació ha sigut, efectivament, molt inferior a la de la mitjana. Fins al moment de redactar aquest resum, les quantitats recollides més significatives són les d'Alpens amb 60,60 mm (mitjana 81,80 mm), els Munts - Sant Agustí amb 50,20 mm, Sant Boi amb 43,00 mm (mitjana 77,20 mm), Prats amb 41,10 mm (mitjana 59,85 mm), Sant Bartomeu amb 39,20 mm, Oristà amb 37,20 mm (mitjana 62,29 mm), Olost - Trasserra amb 37,20 mm (mitjana 53,35 mm) o Olost - Lliscàs amb 37,00 mm (mitjana 63,35 mm). Tot i que la majoria de les precipitacions són fruit de processos atmosfèrics convectius, amb gran desenvolupament de nuvolades que generen ruixats o tempestes de tarda, no hi ha hagut fenòmens gaire destacables per la seva intensitat, a excepció d'una calamarsada amb una mica de pedra que el dia 20 va afectar alguns llocs de la comarca i que, afortunadament, no tenim constància que provoqués cap dany significatiu.

Les temperatures, també sense valors extrems, han sigut destacadament superiors a les esperades. La temperatura mitjana mensual, que com hem comentat altres vegades és el valor que millor reflecteix aquesta desviació tèrmica és, fins ara i, en la majoria dels casos, superior als tres graus i mig. En aquest sentit, destaquen Perafita que amb 13,97 °C i una mitjana de 10,30 °C té una desviació de 3,67 °C, Prats que amb 14,40 °C i una mitjana de 10,79 °C té una desviació de 3,61 °C, Alpens amb 14,90 °C i una mitjana d'11,30 °C té una desviació de 3,60 °C o Olost - Lliscàs amb 14,10 °C i una mitjana de 10,88 °C té una desviació de 3,22 °C. No hem tingut cap mínima negativa i la mínima absoluta mensual va ser el dia dos, amb 0,10 °C a Sant Boi. No hem tingut tampoc cap màxima absoluta superior als 30 °C i, provisionalment, la màxima va ser el dia vint-i-dos amb 27,90 °C a Oristà.

Com comentàvem en el resum anterior, hi ha hagut força dies de marcada inversió tèrmica, amb contrastos tèrmics molt destacats, depenent de la situació orogràfica i altitud dels observatoris. També hi ha hagut, malgrat la poca precipitació acumulada, una humitat relativa (molt simplificadament: percentatge de vapor d'aigua a l'aire a una temperatura determinada) elevada, això ha fet que moltes matinades (en el cas de Prats, vint-i-tres dies de vint-i-vuit) tinguéssim rosada i molta mullena.// **FRANCESC COMES**

Som experts en solucions eficients i intel·ligents per al teu jardí & piscina.

Vine i descobreix les ofertes de primavera que t'hem preparat.

A més a més, si vols, pots fer una **prova gratuïta.**

Robots